

ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ
A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV
POĽNOHOSPODÁRSKY
V BRATISLAVE

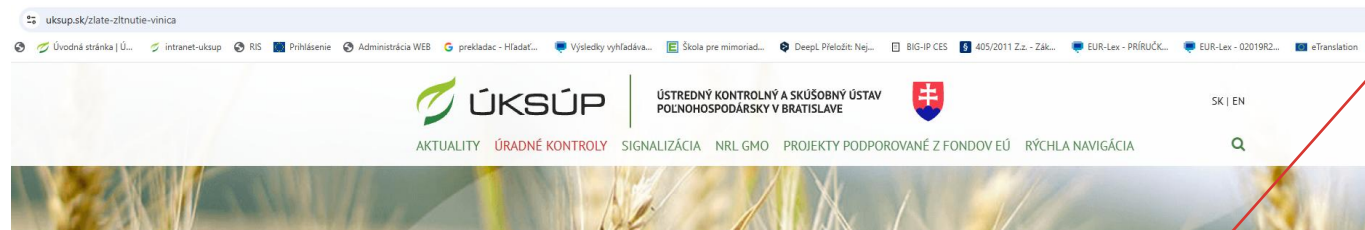

Kalamita zlatého žltnutia viniča 2025 v SR

Stanislav Barok, Ivana Kurhajcová
odbor ochrany rastlín ÚKSÚP
3.3.2026
Modra-Harmónia

Kde nájdem akčné plány ?

Na tomto odkaze:

<https://www.uksup.sk/akcny-plan-na-rok-2026>

Činnosť | Sekcia poľnohospodárskych vstupov a kontroly | Odbor ochrany rastlín | Zlaté žitnutie viniča

Fytoplazma žltnutia viniča

Sekcia poľnohospodárskych vstupov a kontroly

Odbor pôdy a hnojív

Odbor ochrany rastlín

Aktuálne informácie OOR

Import a export - tretie krajiny

Informačné materiály OOR

Kontakty OOR

Legislativa

Pohotovostné plány

Pohyb rastlín v EÚ

Prípravky na ochranu rastlín - OOR

Signalizácia a škodcovia

Zlaté žitnutie viniča

Akčný plán na rok 2026

Aktuálne informácie GFDP

Aktuálny stav výsledkov kontrol - miera pozitívnosti

Fotogaléria GFDP

Harmonogram školení a prednášok zo školení

Akčný plán na rok 2026

Aktuálne informácie GFDP

Aktuálny stav výsledkov kontrol - miera pozitívnosti

Fotogaléria

Harmonogram školení a prednášok zo školení

Informačné letáky

Kde nájdem akčné plány ?

ÚKSÚP
AKTUALITY ÚRADNÉ KONTROLY SIGNALIZÁCIA NRL GMO PROJEKTY PODPOROVANÉ Z FONDŮV EÚ RÝCHLA NAVIGÁCIA

Sekcia poľnohospodárskych vstupov a kontroly

- Odbor pôdy a hnojív
- Odbor ochrany rastlín
 - Aktuálne informácie OOR
 - Import a export - tretie krajiny
 - Informačné materiály OOR
 - Kontakty OOR
 - Legislatva
 - Pohotovostné plány
 - Pohyb rastlín v EÚ
 - Prípravy na ochranu rastlín - OOR
 - Signalizácia a škodcovia
 - Zlaté žltnutie viniča
 - Akčný plán na rok 2026
 - Aktuálne informácie GFDP
 - Aktuálny stav výsledkov kontrol - miera poškodenia
 - Fotogaléria GFDP
 - Harmonogram školení a prednášky zo školení
 - Informačné letáky
 - Informácie v maďarskom jazyku
 - Opatrenia PPA
 - Povolené prípravky
 - Schéma štátnej pomoci
 - Verejné vyhlášky
 - Zlaté žltnutie viniča v šetnom hospodárení
 - Žiadosti a tlačivá
- Odbor krmív a včelárstva
- Odbor osív a sadiv
- Odbor registrácie pesticídov

Na tomto odkaze:

<https://www.uksup.sk/akcny-plan-na-rok-2026>

V prípade vyhlásenia nových okresov – budú doplnené.

Prílohy k akčným plánom

Dokumenty na stiahnutie:

1. Príloha k akčnému plánu GFDP - Schéma ochrany a povolené prípravky k 1.11.2025.pdf (0,42 MB, PDF)
2. Príloha k akčnému plánu GFDP leták súhrn opatrení.pdf (0,60 MB, PDF)

GFDP - Grapevine flavescence dorée phytoplasma – fytoplazma žltnutia viniča

**Karanténny
Škodca Únie**

- Ekonomický významný škodca pre vinič
- **KŠÚ** – VNK KOM EÚ [2019/2072 Príloha II](#), časť B, zaradenie vírusy, viroidy a fytoplazmy
- Genotyp GFDP zistený na Slovensku:
 - ✓ agresívna forma M54,
 - ✓ vyskytuje sa aj v Maďarsku a Slovinsku
 - ✓ + 1 výskyt genotypu M12 v SR

**Genotyp zistený v ČR - M51 sa
neprejavuje epidemicky**

Schéma kmeňov GFDP

Příloha č. 1

Genotypy epidemických izolátů GFDP, jejich hostitelských rostlin a vektorů

Klastr	Genotyp*	Vektotyp*	Hostitelská rostlina	Vektor/potenciální vektor
Map-FD1 klastr	M27	III	réva	<i>Allygus</i> spp. <i>Orientus ishidae</i> <i>Scaphoideus titanus</i>
	M34	III	réva	<i>Scaphoideus titanus</i>
	M50	III	réva plamének plotní olše líška obecná ořešák královský pajasan žláznatý trnovník akát bez černý	<i>Allygus</i> spp. <i>Euscelidius variegatus</i> <i>Orientus ishidae</i> <i>Oncopsis alni</i> <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Graphocephala fennahi</i> <i>Hishimonus hamatus</i> <i>Japananus hyalinus</i>
	M112	III	réva	<i>Allygus</i> spp. <i>Oncopsis alni</i> <i>Orientus ishidae</i> <i>Scaphoideus titanus</i>
Map-FD2 klastr	M38	II	réva líška obecná olše trnovník akát	<i>Allygus</i> spp. <i>Orientus ishidae</i> <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Oncopsis alni</i> <i>Euscelidius variegatus</i>
	M54	II	réva líška obecná pajasan žláznatý trnovník akát bez černý ořešák královský	<i>Scaphoideus titanus</i> <i>Orientus ishidae</i> <i>Phlogotettix cyclops</i> <i>Macrostelus</i> spp. <i>Neolitturus fenestratus</i> <i>Thamnotettix dilutior</i>
	M121	II	réva	<i>Scaphoideus titanus</i> <i>Allygus</i> spp. <i>Orientus ishidae</i>
Map-FD3 klastr	M3	III	réva	<i>Scaphoideus titanus</i>
	M6	III	réva olše	<i>Oncopsis alni</i> <i>Scaphoideus titanus</i>
	M12	III	réva	<i>Dictyophara europaea</i> <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Graphocephala fennahi</i> <i>Hishimonus hamatus</i> <i>Japananus hyalinus</i>
	M51	III	réva plamének plotní líška obecná pajasan žláznatý svlačec rolní svída krvavá ořešák královský slivoň domácí třešeň bez černý	<i>Dictyophara europaea</i> <i>Orientus ishidae</i> <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Aphrophora alni</i> <i>Phlogotettix cyclops</i>
	M144 (jediná epidemie na révě v Srbsku)	III	réva plamének plotní	pravděpodobně <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Allygus</i> sp. nebo některé blízké příbuzné druhy podč. <i>Deltocephalinae</i>

*) Dle Malembic-Maher et al., 2020

Tabulka uvádí výčet zjištěných hostitelů nikoliv však míru rizika v případě výskytu jednotlivých druhů rostlin nebo přenašečů v blízkosti vinic.

Infekčnost kmeňov GFDP

M51	III	réva plamének plotní líška obecná pajasan žláznatý svlačec rolní svída krvavá ořešák královský slivoň domácí třešeň bez černý	<i>Dictyophara europaea</i> <i>Orientus ishidae</i> <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Aphrophora alni</i> <i>Phlogotettix cyclops</i>
M12	III	réva	<i>Dictyophara europaea</i> <i>Scaphoideus titanus</i> <i>Graphocephala fennahi</i> <i>Hishimonus hamatus</i> <i>Japananus hyalinus</i>
M54	II	réva líška obecná pajasan žláznatý trnovník akát bez černý ořešák královský	<i>Scaphoideus titanus</i> <i>Orientus ishidae</i> <i>Phlogotettix cyclops</i> <i>Macrosteles</i> spp. <i>Neotaliturus fenestratus</i> <i>Thamnotettix dilutior</i>

GFDP – rôzna citlivosť odrôd

Veľmi náchylné odrody viniča:

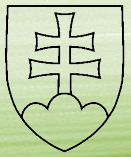
- ✓ Chardonnay, Rulandské biele, Rulandské sivé, Rizling rýnsky, Sauvignon
- ✓ Rulandské modré, Cabernet Sauvignon, Frankovka

Merlot je relatívne odolná odroda

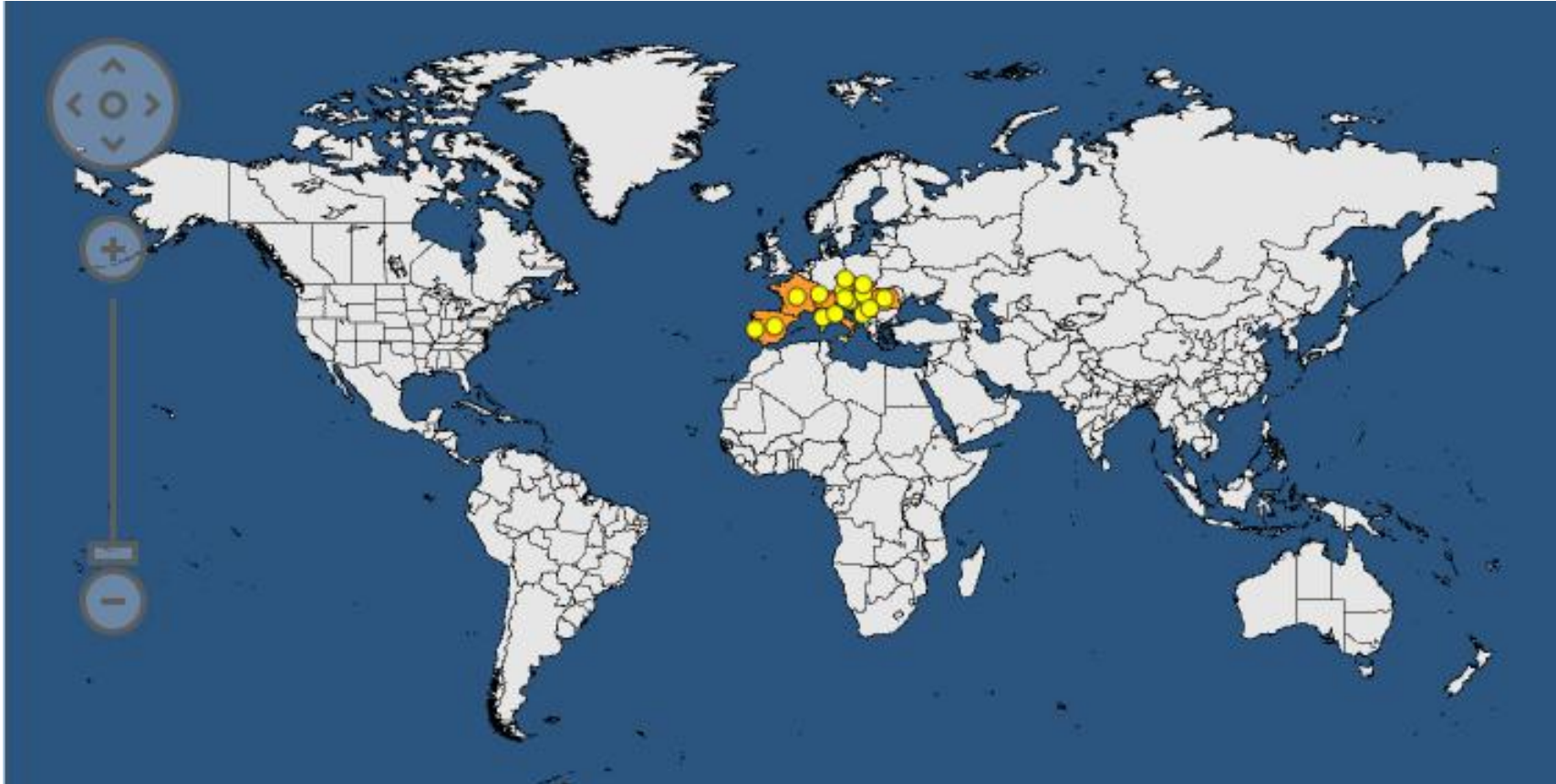

Popis ochorenia

- ✓ GFDP je organizmus, ktorý nie je možné pozorovať voľným okom. Je to jednoduchý typ baktérie bez bunkovej steny, ktorá osídľuje cievne zväzky hostiteľskej rastliny.
- ✓ Rastliny napadnuté GFDP nie možné z tohto ochorenia vyliečiť ani zregenerovať.
- ✓ GFDP sa cievnyimi zväzkami na jeseň zaťahuje do koreňového systému rastliny, z toho dôvodu sa počas zimného obdobia rastliny nevzorkujú, nakoľko by výsledky vykazovali falošnú negatívu.

Zemepisné rozšírenie GFDP

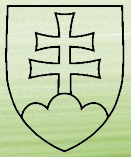
GFDP bola **zavlečená** do Európy zo Severnej Ameriky.

Výskyt GFDP v rámci sveta je iba v Európe v nasledovných krajinách – Česká republika, Čierna Hora, Francúzsko, Chorvátsko, Maďarsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko, Taliansko.

GFDP - Príznaky napadnutia

- ✓ V letnom období sa vyskytuje žltnutie alebo červenanie listov viniča.
- ✓ Listy sa stáčajú nadol a medzižilové oblasti môžu nekrotizovať, vysychať a trhať sa.
- ✓ Výhonky vykazujú známky zlého vyzrievania, pričom sa striedajú zelené a zdrevnatené časti.
- ✓ Výhonky sú tenké a prevísajúce, počas zimy tmavnú a odumierajú.
- ✓ Kvetenstvo vysychá a odpadáva, bobule sa scvrkávajú.
- ✓ Napadnuté strapce majú nízky obsah cukru.

GFDP - Príznaky napadnutia

Grapevine flavescence dorée phytoplasma (PHYP64) - <https://gd.eppo.int>

Grapevine flavescence dorée phytoplasma (PHYP64) - <https://gd.eppo.int>

Grapevine flavescence dorée phytoplasma (PHYP64) - <https://gd.eppo.int>

Príznaky neskorej infekcie na viniči s hnedými a scvrknutými plodmi

Listové príznaky viniča - žlté pásy pozdĺž žíl a nekróza

GFDP - Príznaky napadnutia

GFDP - príznaky napadnutia

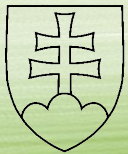

1. Možnosť zámieny - stolbur

1. *Candidatus Phytoplasma solani* (*Phytoplasma solani* PHYPSO) – fytoplazma stolburu (stolbur)

- ✓ Viditeľné príznaky napadnutia stolburom sú rovnaké ako príznaky napadnutia GFDP.
- ✓ Tieto dve ochorenia nie je možné od seba rozlíšiť vizuálnou kontrolou.
- Podозrenie na výskyt týchto fytoplaziem je možné v poraste vizuálne odlíšiť podľa charakteru šírenia.
- ✓ **Vinič napadnutý stolburom sa vo výsadbách vyskytuje skôr jednotlivo a šírenie je pomalšie.**
- ✓ V prípade viniča napadnutého **GFDP** a za prítomnosti vektora *Scaphoideus titanus* sa v poraste vyskytujú **príznaky v ohniskách a na ďalšie rastliny sa šíria rýchlejšie.**
- ✓ Spoľahlivo rozlíšiť tieto dve fytoplazmy možno iba laboratórnym testovaním na molekulárnej úrovni (sekvenáciou DNA).

1. Možnosť zámenny - stolbur

Candidatus Phytoplasma solani - stolbur

Vektor: cikáda *Hyalesthes obsoletus* – žilnatka vírusonosná

Zdroj: EPPO

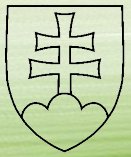

1. Možnosť zámenny - stolbur

Zdroj: EPPO

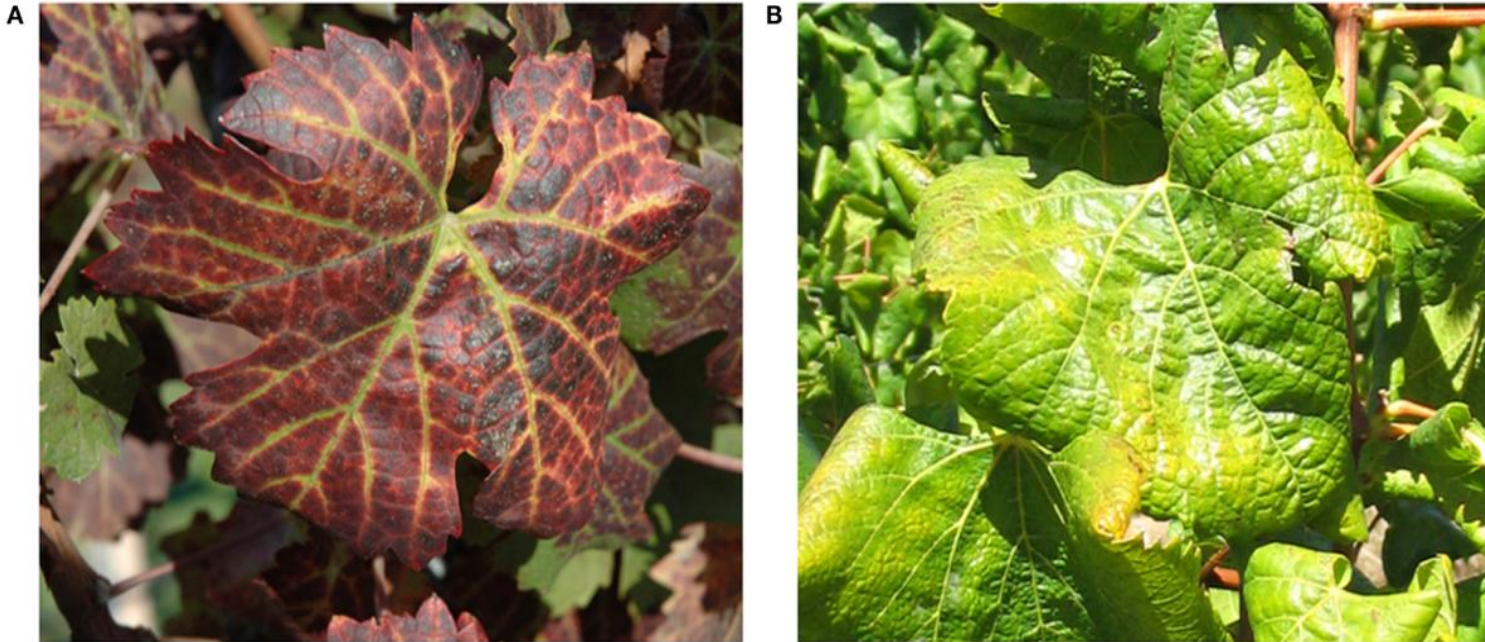
***Candidatus Phytoplasma solani* - stolbur**

2. Možnosť zámenny - zvinutka

2. Grapevine leafroll-associated viruses (GLRAV1) – zvinutka – vírusové ochorenie

- ✓ zelený úzky pásik okolo hlavných žiliek
- ✓ Okraje listov na spodnej strane čepele napadnutých rastlín sa počas leta začínajú zvinovať a listy sa predčasne sfarbujú.
- ✓ Listy napadnutých rastlín sú krehké a drsné.

Obrázok 1. Hrozno napadnuté GLRAV: (A) červený kultivar, *Vitis vinifera* cv Cabernet Franc; (B) biely kultivar, *Vitis vinifera* cv Chardonnay

Zdroj: <https://www.frontiersin.org/journals/microbiology/articles/10.3389/fmicb.2013.00082/full>.

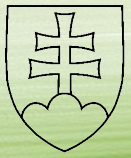

3. Možnosť zámenny – ESCA syndróm

ESCA syndróm – Petriho choroba

Zdroj: EPPO

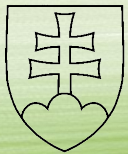

3. Možnosť zámenny – ESCA syndróm

ESCA syndróm – Petriho choroba

Zdroj: ÚKSÚP

4. Možnosť zámenny – fyziologické ochorenia

- ✓ Fyziologické ochorenia spôsobené nedostatkom živín a mechanické poškodenia spôsobené prejazdom techniky, prácami vo vinohrade a počasím.

Stres spôsobený nedostatkom horčíka

Zdroj: <https://www.powerag.com/deficiencies/grapes-magnesium-deficiency/>

Stres spôsobený nedostatkom železa

Zdroj: <https://www.yara.co.uk/crop-nutrition/grapes/nutrient-deficiencies-grapevines/iron-deficiency-grapevines/>

Poškodenie spôsobené oxidačným stresom

Zdroj: <https://lodigrowers.com/ripening-period-stresses-recognizing-the-onset-minimizing-the-impacts-part-one/>

Hostiteľské rastliny

Druhy z rodu vinič (*Vitis spp.*):

- ✓ **vinič hroznorodý (*Vitis vinifera*),**
- ✓ vinič lesný (*Vitis vinifera* subsp. *sylvestris*),
- ✓ *Vitis acerifolia*,
- ✓ vinič amurský (*Vitis amurensis*),
- ✓ **vinič Berlandierov (*Vitis berlandieri*),**
- ✓ *Vitis coignetiae*,
- ✓ *Vitis hybrids*,
- ✓ vinič líščí (*Vitis labrusca*),
- ✓ *Vitis pentagona*,
- ✓ **vinič pobrežný (*Vitis riparia*),**
- ✓ **vinič skalný (*Vitis rupestris*),**
- ✓ *Vitis x champinii*,
- ✓ *Vitis x doaniana*.

Ďalšie hostiteľské rastliny (1)

✓ pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) – invázna drevina

Ďalšie hostiteľské rastliny (2)

✓ jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*),

jelša sivá (*Alnus incana*)

Ďalšie hostiteľské rastliny (3)

- ✓ lieska obyčajná (*Corylus avellana*)

Ďalšie hostiteľské rastliny (4)

✓ plamienok plotný (*Clematis vitalba*)

Ďalšie hostiteľské rastliny (5)

✓ vrba (*Salix* sp.)

Spôsoby šírenia GFDP

- ✓ Šíri sa infikovanými sadenicami viniča a vektorom.
- ✓ Schopnosť letu vektora *Scaphoideus titanus* je obmedzená na približne 50 metrov, ale vetrom môže byť unášaná na väčšie vzdialenosti.
- ✓ GFDP nie je prenosná mechanicky, osivom ani peľom, to znamená, že sa nešíri počas zimného rezu ani pri zelených prácach vo vinohradoch.
- ✓ Za rizikový materiál sa považuje množiteľský materiál, ktorý pochádza z európskych krajín s výskytom.
- ✓ **Dovoz rastlín viniča z krajín mimo EÚ s výnimkou Švajčiarska je zakázaný.**

Vektory

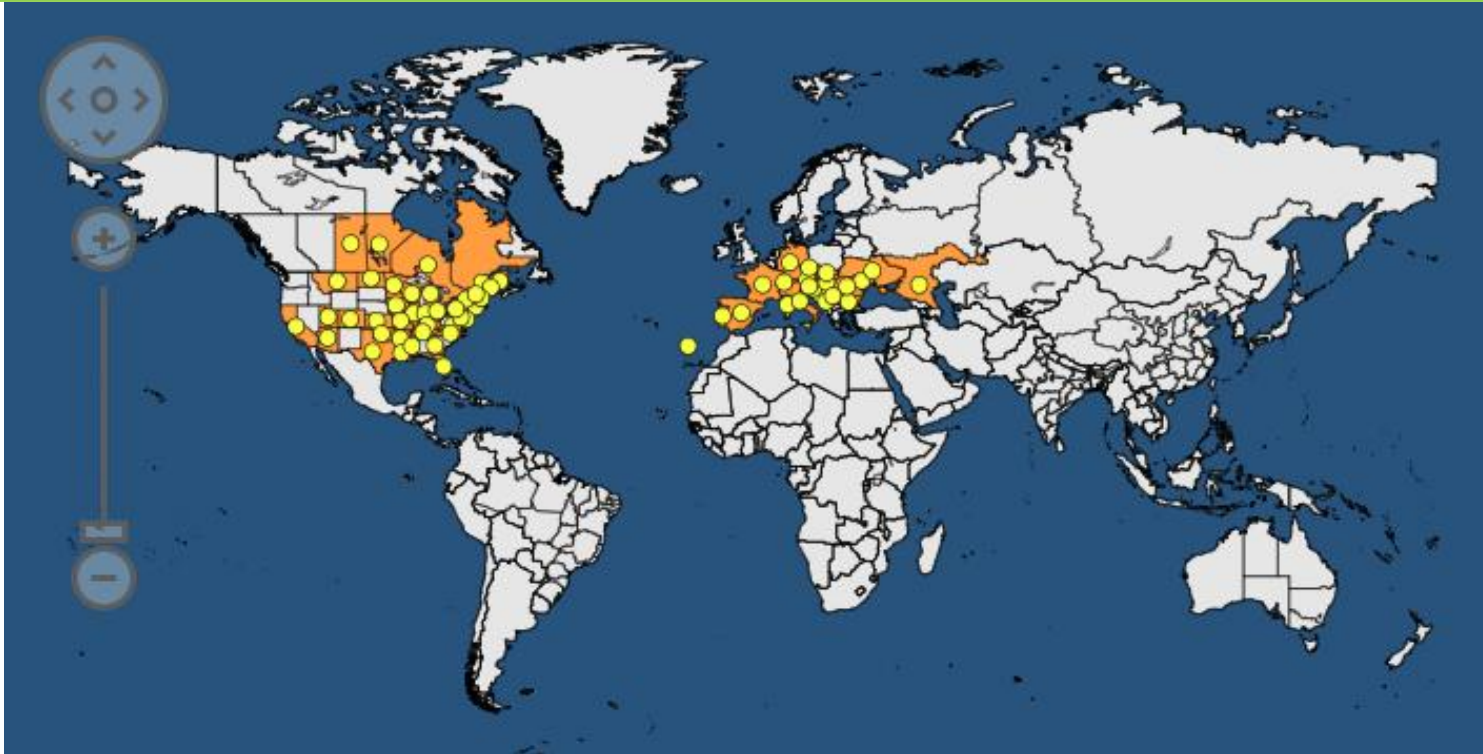
GFDP je medzi jednotlivými hosťiteľmi prenášaná vektormi, ktorými sú:

- ✓ *Scaphoideus titanus* – cicavý hmyz – cikádka - známy a zároveň najvýznamnejší vektor.
- ✓ *Dictyophara europaea* – (synonymum *Epiptera europaea*) – cicavý hmyz – cikáda – známy vektor.
- ✓ *Orienteus ishidae* – cicavý hmyz – cikáda – potenciálny vektor.

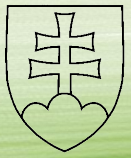

VEKTOR - *Scaphoideus titanus*

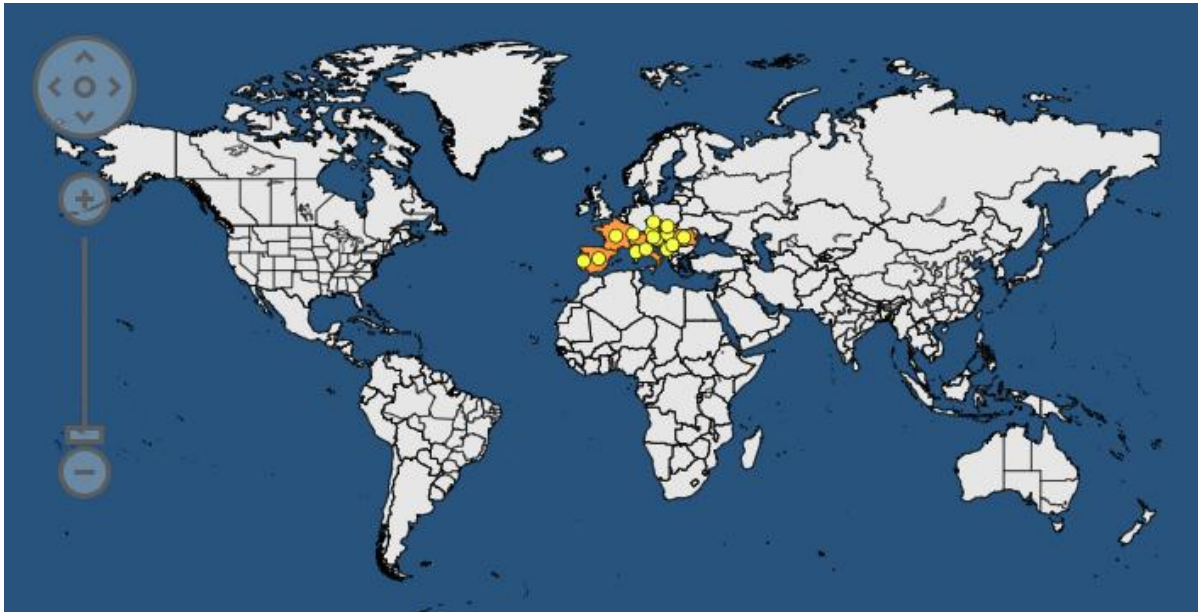
- ✓ južné Francúzsko (1958), Taliansko (1964), Švajčiarsko (1968), Slovinsko (1987), Španielsko (1997), Portugalsko (2001), Srbsko (2004), Rakúsko a Chorvátsko (2005), Maďarsko a Bosna a Hercegovina (2007), Rumunsko (2011), Čierna Hora (2012), Slovensko (2014), Česko (2016).
- ✓ v Amerike polyfág, v Európe výhradne na viniči

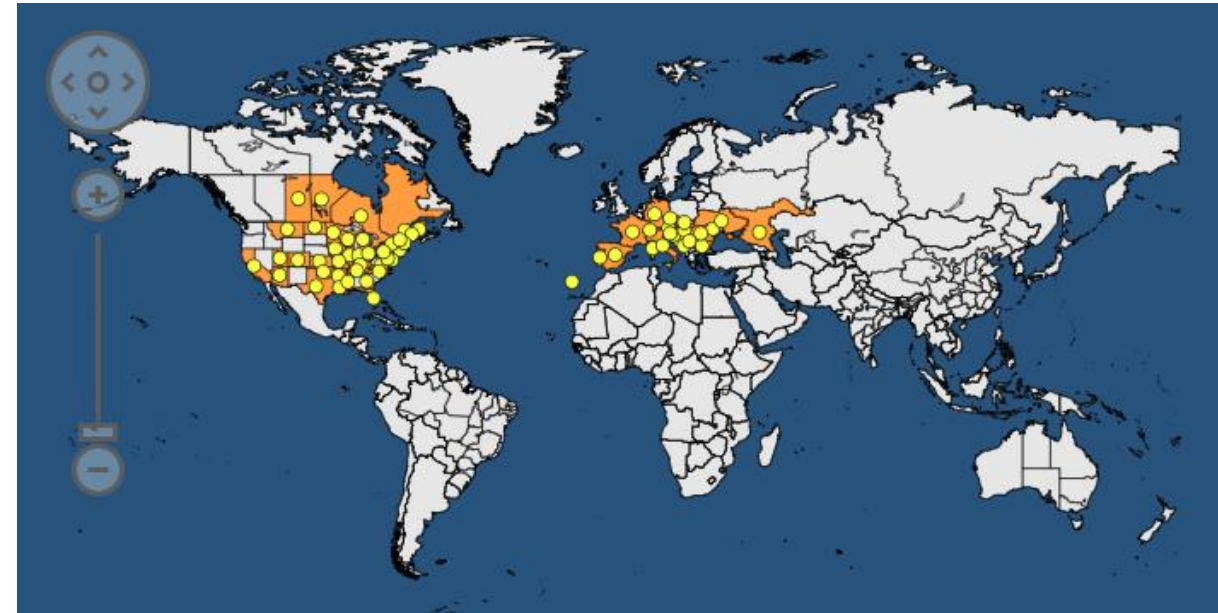
Vektor - rozšírenie

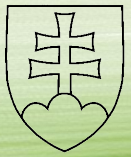
Porovnanie rozšírenia GFDP a vektora *Scaphoideus titanus*

GFDP - rozšírenie

Vektor - rozšírenie

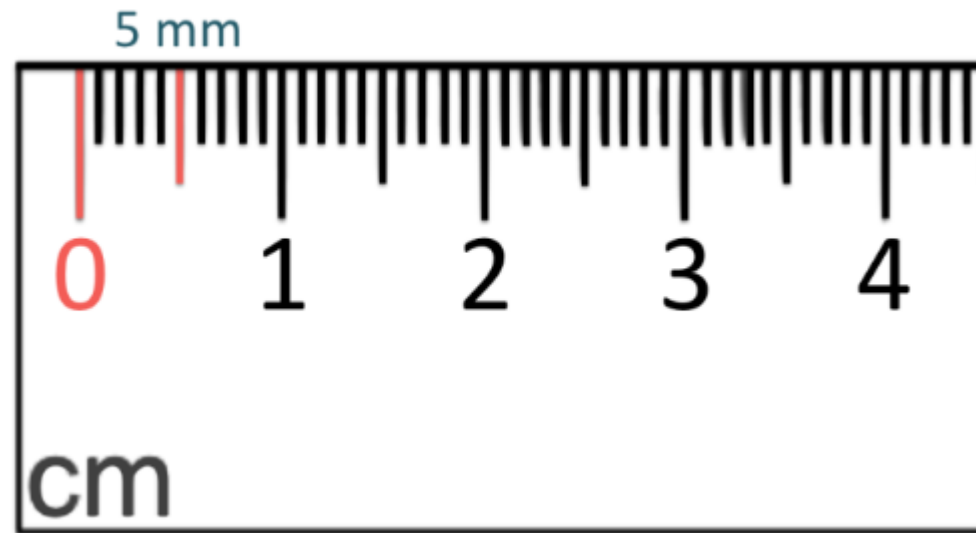
VEKTOR - *Scaphoideus titanus*

Scaphoideus titanus (SCAPLI) - <https://>

Veľkosť 5 až 6,5 mm

VEKTOR - *Scaphoideus titanus* - životný cyklus

- ✓ Vyžaduje hlavného hostiteľa, ktorým je vinič (*Vitis* spp.).
- ✓ *Scaphoideus titanus* **má jednu generáciu do roka.**
- ✓ **Prezimujúcim štádiom vektora sú vajíčka** nakladené do kôry dvojročného dreva viniča od začiatku septembra.
- ✓ Citlivosť na mrazy nie je dokonale preskúmaná, udáva sa hranica **mínus 15°C** aspoň jednu noc.
- ✓ Vektor má 5 instarov (vývojových štádií, L1 až L5), ktorých vývoj začína od polovice mája do polovice júla.
- ✓ Dospelé jedince sa objavujú od polovice júna do prvej dekády októbra.
- ✓ **Larválne štádiá a dospelí jedinci sú schopní získať GFDP.**
- ✓ Prenos GFDP cez vajíčka nebol dokázaný, to znamená, že na jar sa liahnu neinfekčné jedince. Tieto musia najprv z infikovaných krov viniča nasat' GFDP do svojho tela, aby sa stali infekčnými.
- ✓ **Prenos GFDP na ďalšie kry viniča začína od štádia L3.**
- ✓ Samčeky sú pri prenose choroby efektívnejšie ako samičky.

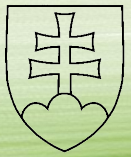

Vektor - *Scaphoideus titanus* – vývojové štádiá Kedy je vektor schopný prenosu ?

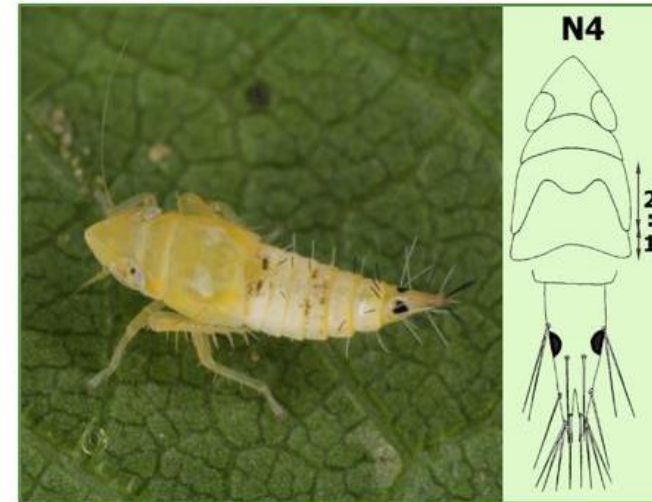
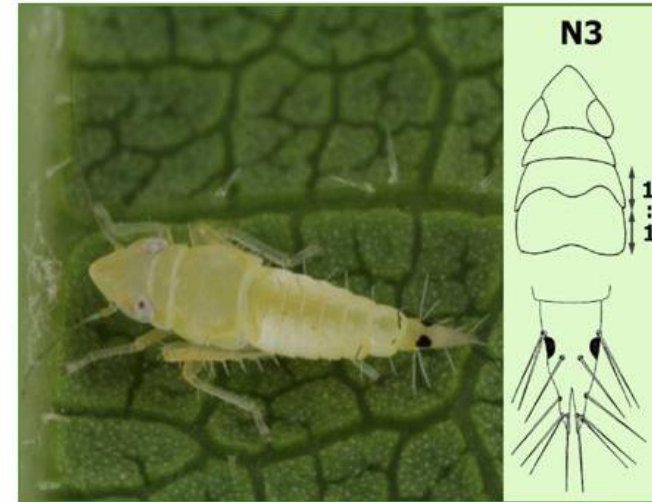
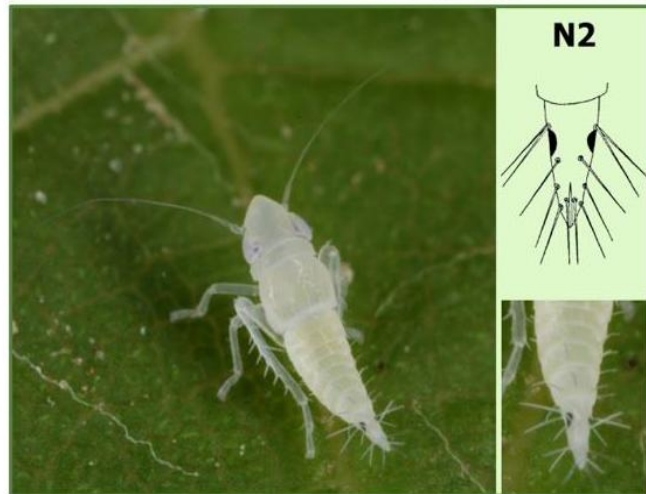
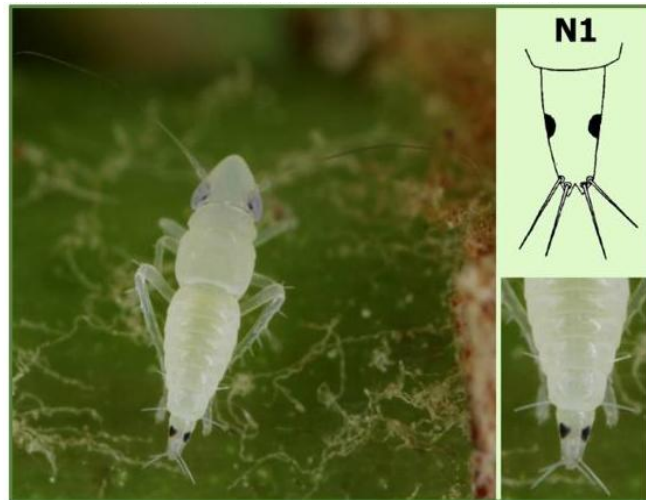
- N (L) 1 – veľkosť 1,5 mm, priesvitná, dve hnedé bodky na konci zadočka (zostávajú počas celého vývoja), nymfa nie je schopná GFDP ani nacicat'
- N (L) 2 – priesvitné, svetlo krémové až žltobiele, nymfa je schopná GFDP nacicat', ale nie je schopná prenosu
- **N (L) 3 – žlté, pohyblivé a odskakujú, nymfa tohto štádia teoreticky začína byť schopná prenosu GFDP**
- N (L) 4 – veľkosť 4 mm, hnedé škvrny na tele, prenos GFDP
- N (L) 5 – veľkosť 5 mm, kombinácia tmavých a svetlých škvŕn, prenos GFDP
- Dospelý jedinec - prenos GFDP,
 - ✓ Infikovaný vektor prenáša GFDP celý svoj život.

KEDY JE VHODNÉ OŠETRENIE POR ?

➤ Najneskôr pri výskyte N (L) 3

Vektor - *Scaphoideus titanus*

Obrázky ÚKZÚZ

Vektor - *Dictyophara europaea* *pôvodný európsky druh*

Vektor - *Orientus ishidae* (druh zavlečený z Ázie)

Ďalšie vektory

Metcalfa pruinosa –
potenciálny prenášač

Signalizácia vektorov

Signalizácia vektora *Scaphoideus titanus*
39 dobrovoľníkov
15 inšpektorov

Zozbierané údaje - CÚR

Signalizácia ÚKSÚP

Webová stránka
Facebook
CÚR

Metodika monitoringu vektorov (1)

- aj metóda 100 listov (v každom druhom riadku)
- **Metóda 400 listov** - minimálne 400 listov na 4 miestach, v rôznych radoch 20 rastlín po 5 listov, spolu 80 krov (kvôli porovnateľnosti výskytov v jednotlivých lokalitách a medziročne)
- začať od BBCH 18-20 (od 8. listu, najneskôr približne v 1. dekáde mája)
- **minimálne raz za týždeň**
- **maximum výskytu je v strede vinohradu**
- pozorovania začať na spodnejších listoch
- mladé nymfy na spodnej strane listov, staršie štádiá môžu byť aj na hornej strane listov
- tiež pozorovateľa by nemal dopadať pred pozorovateľa, teda na kontrolované časti rastlín
- pozorovať cez deň, približne 9,00-15,00 h pri nižšej aktivite cikád
- listy otáčať rýchlo
- využívať lupu
- ďalší ker kontrolovať o 5-10 m ďalej

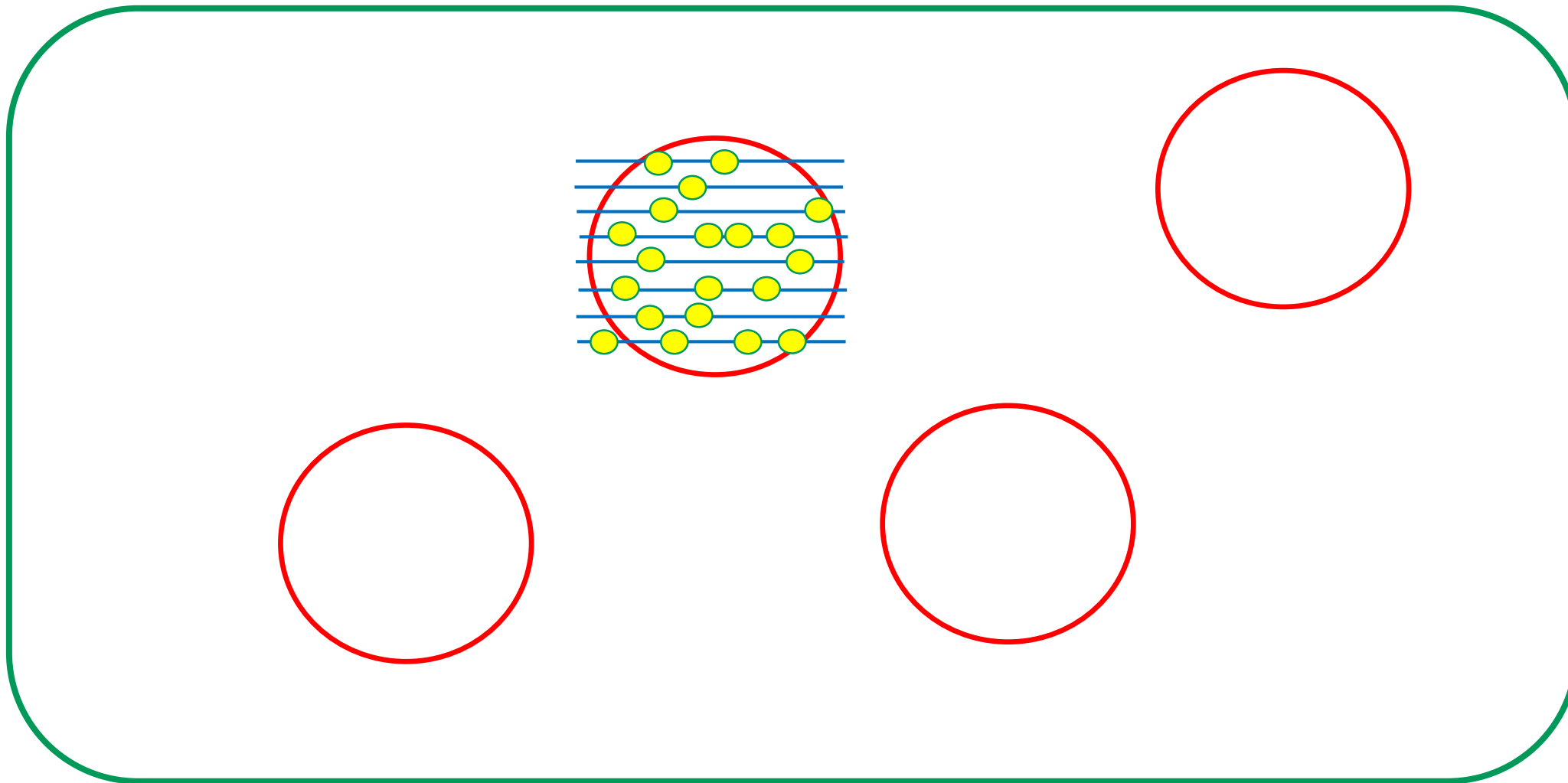

Metodika monitoringu vektorov (2)

- sklepanie na tmavú plochu (plátno, ale napr. aj do dáždika), aj entomologické smýkadlo
- limitné hodnoty (25 alebo 50 ks/100 listov) pre ošetrovanie v roku 2026 neodporúčame používať
- **ošetrovať aj pri nájdení 1 ks vektora!**
- Žlté leповé dosky:
 - minimálne 3 ks/ha a minimálna 50 m od seba
 - vo výške 1 m nad zemou v zóne listov, horizontálne (vodorovne) umiestnené
 - v každom 6.-10. rade
 - kontrolovať minimálne raz za týždeň
 - zachytené jedince sa odstrániť alebo označiť, aby nedochádzalo k duplicitnému počítaniu
 - začať od polovice mája (až začiatkom júna), končiť v septembri
 - maximálna letová aktivita od neskoršieho popoludnia do rána (**v tomto čase dňa sa odporúča aj chemické ošetrovanie**)
 - prah 3 ks/lapač za týždeň

400 listov na 4 miestach, v rôznych radoch 20 rastlín po 5 listov

Evidencia monitoringu vektorov

Identifikácia pozemku		LPIS alebo registračné číslo vinohradu	
Dátum	Počet jedincov (nymfy + dospelce)	Prevládajúce štádium (najmä N3/N4 alebo dospelce)	Poznámka (napr. počasie, dátum ošetrovania a pod.)
1.5.2026	25	20 (N1), 5 (N2)	slnečno
20.5.2026	55	50 (N2), 5 (N3) – potreba ošetrovania	po daždi
25.5.2026	124	100 (N3), 24 (N4)	22.5.2026 – SIVANTO (FLIPPER)

Pozorovania ÚKSÚP

- Prvé pozorovania z roku 2015
- Spolu 756 vzoriek z lapačov (2015-2023)
- Z toho 327 negatívnych vzoriek a 429 pozitívnych vzoriek
- V roku 2023 rozbery na *Scaphoideus titanus*, *Metcalfa pruinosa* a *Orientus ishidae*
- Nevyskytuje sa každým rokom všade a v rovnakej intenzite

Scaphoideus titanus – výskyty ZsR

Okres	Katastrálne územie	Okres	Katastrálne územie
Bratislava III	Rača	Komárno	Bohatá
Bratislava III	Vinohrady	Komárno	Búč
Dunajská Streda	Čenkovce	Komárno	Hurbanovo
Dunajská Streda	Hubice	Komárno	Chotín
Dunajská Streda	Kvetoslavov	Komárno	Kolárovo
Dunajská Streda	Malá Budafa	Komárno	Kravany nad Dunajom
Dunajská Streda	Stará Gala	Komárno	Pribeta
Dunajská Streda	Veľká Budafa	Komárno	Svätý Peter
Galanta	Galanta	Komárno	Virt
Galanta	Matúškovo	Levice	Čajkov
Galanta	Nebojsa	Levice	Kalná
Galanta	Šintava	Levice	Levice
Galanta	Šoporňa	Levice	Malé Ludince
Galanta	Vinohrady nad Váhom	Levice	Trhyňa
Hlohovec	Bojničky	Levice	Veľký Pesek
Hlohovec	Hlohovec	Levice	Želiezovce

Scaphoideus titanus – výskyty ZsR

Okres	Katastrálne územie	Okres	Katastrálne územie
Nitra	Chrenová	Pezinok	Grinava
Nitra	Jelenec	Pezinok	Malé Šenkvice
Nitra	Mojmírovce	Pezinok	Modra
Nitra	Nitra	Pezinok	Pezinok
Nitra	Rumanová	Pezinok	Svätý Jur
Nitra	Veľký Báb	Pezinok	Veľké Šenkvice
Nitra	Veľký Cetín	Senica	Koválov
Nitra	Vráble	Senica	Senica nad Myjavou
Nitra	Zobor	Senica	Smrdáky
Nové Mesto nad Váhom	Čachtice	Senica	Sobotište
Nové Zámky	Belá pri Gbelciach	Skalica	Holíč
Nové Zámky	Gbelce	Skalica	Koválovec
Nové Zámky	Kolta	Skalica	Prietržka
Nové Zámky	Mužla	Skalica	Skalica
Nové Zámky	Nové Zámky	Trenčín	Zlatovce
Nové Zámky	Radava		
Nové Zámky	Šurany		

Scaphoideus titanus – výskyty SsR

Okres	Katastrálne územie
Krupina	Čabradský Vrbovok
Krupina	Hontianske Nemce
Lučenec	Lučenec
Lučenec	Opatová pri Lučenci
Rimavská Sobota	Nižné Valice
Rimavská Sobota	Vyšná Pokoradz
Rimavská Sobota	Vyšné Valice
Veľký Krtíš	Dolné Plachtince
Zvolen	Zvolen
Žiar nad Hronom	Hliník nad Hronom

Scaphoideus titanus – výskyty VSR

Okres	Katastrálne územie	Okres	Katastrálne územie
Bardejov	Fričkovce	Stropkov	Stropkov
Humenné	Humenné	Svidník	Svidník
Košice - okolie	Haniska	Trebišov	Cejkov
Košice III	Košická Nová Ves	Trebišov	Čerhov
Michalovce	Michalovce	Trebišov	Černochovo
Michalovce	Moravany	Trebišov	Hriadky
Michalovce	Poruba pod Vihorlatom	Trebišov	Ladmovce
Michalovce	Strážske	Trebišov	Malá Trňa
Michalovce	Vinné	Trebišov	Malý Kamenec
Prešov	Prešov	Trebišov	Streda nad Bodrogom
Rožňava	Slavec	Trebišov	Trebišov
Snina	Belá nad Cirochou	Trebišov	Veľká Bara
Sobrance	Kolibabovce	Trebišov	Veľká Trňa
Sobrance	Koromľa	Trebišov	Viničky
Sobrance	Orechová	Vranov nad Topľou	Čaklov
Sobrance	Priekopa	Vranov nad Topľou	Sedliská
Sobrance	Sobrance	Vranov nad Topľou	Vranov nad Topľou
Sobrance	Tibava		

Počty vzoriek za SR

Rok	Počet vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
2017	49	
2018	178	
2019	158	
2020	92	
2021	78	2
2022	120	5
2023	164	4
2024	114	10
2025	732, z toho: 522 negatívnych	210

Spolu **67** rozhodnutí.

Výmera vinohradov, na ktorých bolo vydané rozhodnutie, predstavuje spolu **2397,51 ha**.

Likvidácia celých vinohradov – 10 rozhodnutí (80,84 ha).

Individuálna vyššia moc na PPA.

Pozitívne vzorky v SR v roku 2025

Okres	Počet pozitívnych vzoriek	Obce
Galanta	8	Vinohrady na Váhom
Hlohovec	3	Hlohovec
Komárno	23	Bátorove Kosihy, Búč, Dulovce, Kolárovo, Marcelová, Moča, Modrany, Svätý Peter
Košice-okolie	1	Trstené pri Hornáde
Levice	4	Dolný Pial, Farná, Malé Ludince
Nitra	11	Lúčnica nad Žitavou, Vinodol, Vráble
Nové Zámky	147	Dolný Ohaj, Dubník, Dvory nad Žitavou, Kamenica nad Hronom, Mužla, Nová Vieska, Nové Zámky, Rubáň, Strekov, Svodín, Veľké Lovce
Pezinok	1	Modra
Sobrance	3	Tibava
Šaľa	3	Hájske
Veľký Krtíš	5	Kosihovce
Zlaté Moravce	1	Zlaté Moravce

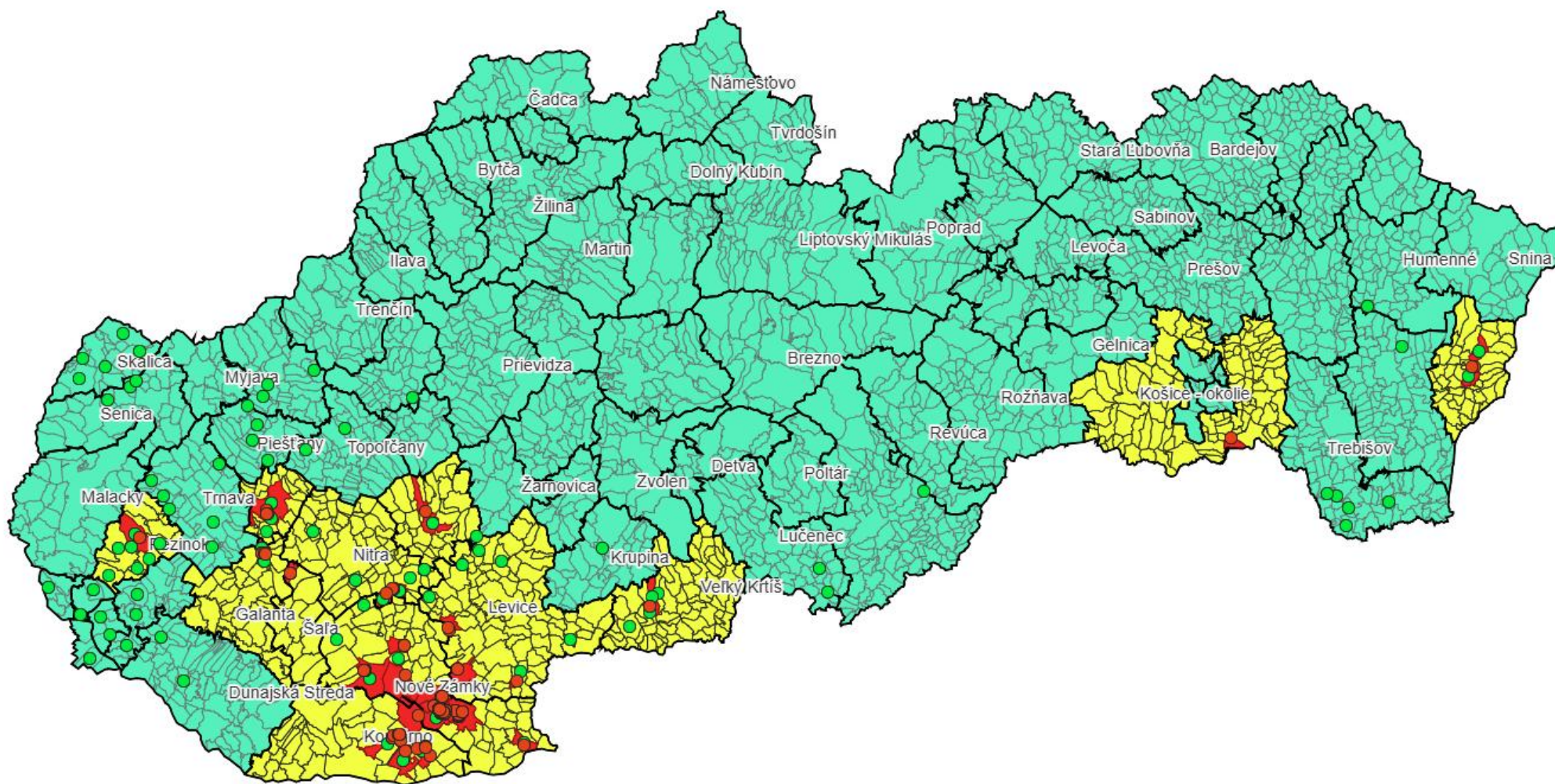

OKRESY S VYHLÁŠENOU KARANTÉNOU

1. Galanta
2. Komárno
3. Levice
4. Nitra
5. Nové Zámky
6. Pezinok
7. Sobrance
8. Šaľa
9. Veľký Krtíš
10. Zlaté Moravce
11. Hlohovec
12. Košice-okolie

Vyhlášené karantény na GFDP – stav k 23.1.2026

PLÁNY KONTROLY A ODBERY VZORIEK PRE ROK 2026

- Vzorok sa budú odoberať na diagnostiku 3 ochorení:
- Fytoplasma GFDP a fytoplasma stolburu – spoločná vzorka
 - ✓ Plán na fytoplazmy je stanovený na celkový počet vzoriek 1500 za celé SK.
- Vírusové ochorenie – zvinutka viniča
 - ✓ 200 vzoriek

Podrobný rozpis plánovaných vzoriek je uvedený v akčnom pláne.

Kontrola vinohradov bude vykonávaná s úrovňou spoľahlivosti 99 % pri 1 % výskyte v celkovej populácii – prevalencia (FAO ISPM 31).

ODBERY VZORIEK – princípy vzorkovania

Fytoplazma GFDP a fytoplazma stolburu – spoločná vzorka

- Vzorka 20 listov – metóda RT-PCR alebo
- Vzorka 5 listov metóda LAMP (rýchly skrining)
- **odoberajú sa prioritne príznakové vzorky,**
- v prípade veľmi malých pozemkov pod 0,50 ha treba zvážiť potrebu osobitného vzorkovania tejto plochy,
- **vinohrady do 5 roku veku sú PRIORITA,** vzorkujú sa všetky plochy bez ohľadu na výmeru vrátane tých, ktoré boli vzorkované v roku 2025,
- pri rodiacich vinohradoch v subjektoch s vydaným rozhodnutím nevzorkovať parcely, na základe ktorých bolo vydané rozhodnutie,
- **vzorky iných hostiteľov v počte 1 kus na 1 inšpektora ÚKSÚP** treba odobrať priamo z vinohradov alebo v ich tesnej blízkosti – vždy sa zasielajú na stanovenie metódou RT-PCR,
- **vzorky z verejnej zelene v počte 1 kus na 1 inšpektora ÚKSÚP** treba odobrať vo vzdialenosti do 200 m od vinohradov (obrábaných aj neobrábaných) – vždy sa zasielajú na stanovenie metódou RT-PCR.

ZÁZNAMY Z KONTROL

Kontroly a odbery vzoriek vykonávajú inšpektori ÚKSÚP.

TYPY KONTROLNÝCH ZÁZNAMOV:

- Kontrola zaznamenaná v Zázname o vykonaní kontroly-A
- Odber vzorky zaznamenaný v Zázname o odbere vzorky-B
- Kontrola nariadených rastlinolekárskejších opatrení zaznamenaná v zázname-A

- Z každej kontroly je potrebné vyhotoviť fotodokumentáciu.
- GPS súradnice – povinný údaj.
- **Registračné číslo vinohradu – povinný údaj.**

OZNAMOVACIA POVINNOSŤ A KONTAKTY NA INŠPEKTOROV ÚKSÚP

Oznámiť bezodkladne výskyt, rozširovanie alebo podozrenie z výskytu karanténneho škodcu Únie - GFDP alebo príznaky napadnutia alebo poškodenia krov viniča týmto ochorením **je povinnosťou každej osoby na úseku rastlinolekárskej starostlivosti, či už fyzickej alebo právnickej**, to znamená, že oznamujú nielen profesionálni pestovatelia a výrobcovia, ale aj súkromné osoby – záhradkári a hobby pestovatelia.

Hlásenie možno realizovať e-mailom na ochrana@uksup.sk

alebo písomne na adresu:

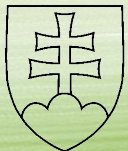
Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave

Odbor ochrany rastlín

Matúškova 21

833 16 Bratislava

Kontakty na inšpektorov ÚKSÚP: <https://www.uksup.sk/kontakty-inspektorov>

Stručný návod ochrany proti zlatému žltnutiu viniča (Grapevine flavescence doreé phytoplasma)

Všetky opatrenia sú rovnako dôležité!

1. týka sa všetkých vinohradníkov aj s jedným koreňom viniča

2. pravidelná kontrola vinohradov

3. hlásiť každé podozrenie na ÚKSÚP - ochrana@uksup.sk

4. umožniť prístup inšpektorom ÚKSÚP

5. likvidácia všetkých príznakových krov

6. monitoring cikád žltými doskami

7. chemická ochrana insekticídmi proti cikádám

8. pálenie zvyškov viniča po reze viniča v jarnom období, ale aj po snímaní vinohradov po ich vysušení v letnom období

9. opätovnú výsadbu viniča odporúčame vykonať najskôr po 2 rokoch

10. viničové sadenice musia byť označené rastlinným pasom

11. vzájomná informovanosť medzi vinohradníkmi

12. všetky opatrenia sa týkajú aj PIWI odrôd

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (1)

Opatrenia, povinnosti a odporúčania pre pestovateľov viniča a výrobcov množiteľského materiálu vo všetkých vinohradoch v okrese:

- a) Umožniť prístup inšpektorom ÚKSÚP alebo k tomu oprávneným osobám na kontroly a odbery vzoriek.
- b) Kontrolovať zdravotný stav vinohradov:
 - ✓ Vykonávať pravidelnú kontrolu zdravotného stavu vinohradov – sledovať príznaky napadnutia: u bielych odrôd žltnutie listov, u červených začervenanie, zvinovanie listov, nedozrievanie bobúľ.
 - všetky príznakové kry najneskôr do konca vegetácie viditeľne označiť (farbou, páskou a pod.),
 - na všetkých príznakových kroch odstrániť počas vegetácie všetky zelené letorasty s tým, že tento úkon treba po opätovnom vypučaní zopakovať minimálne ešte dva razy do konca vegetácie.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁŠENOU KARANTÉNOU (2)

c) Na základe kontroly vykonanej inšpektorom ÚKSÚP alebo e- mailovej odpovede zo strany ÚKSÚP vykonať likvidáciu všetkých príznakových drevených častí označených krov viniča najneskôr po zbere a ukončiť ju najneskôr do začiatku nasledujúceho vegetačného obdobia (najlepšie do polovice marca), a ostatných hostiteľov bez vzorkovania a laboratórneho testovania.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (3)

d) Ak počet príznakových krov **presiahne 20 % celkového počtu živých krov** v predmetnom vinohrade, je nevyhnutná likvidácia celého vinohradu alebo jeho časti tak, ako je zaregistrovaný vo Vinohradníckom registri SR delenom podľa odrôd. Za tým účelom musí dotknutý subjekt kontaktovať inšpektora ÚKSÚP za účelom vykonania kontroly pred likvidáciou celého vinohradu. Po vykonaní kontroly bude vydané rozhodnutie s povinnou likvidáciou daného vinohradu. Po ukončení likvidácie celého vinohradu bude vykonaná následná kontrola vykonaných opatrení inšpektorom ÚKSÚP.

Sled úkonov bude v takomto poradí:

1. oznámenie od vinohradníka,
2. kontrola inšpektorom,
3. rozhodnutie,
4. následná kontrola inšpektorom.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (4)

Likvidáciou sa rozumie spálenie celých napadnutých rastlín vrátane koreňov a dezinfekcia použitého náradia.

- ✓ Ak nie je možné odstrániť korene infikovaných rastlín, treba ich ihneď po odrezaní kmeňa ošetriť systémovo pôsobiacim herbicídom.
 - ✓ Zároveň je nevyhnutné všetky následne vyrastajúce výmladky priebežne likvidovať mechanicky alebo chemicky.
- **Užívateľ vinohradu je povinný** po vykonaní každej likvidácie krov na základe § 8 ods. 7 zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve oznámiť túto skutočnosť odboru vinohradníctva, vinárstva a ovocných sádov kontrolného ústavu a podať hlásenie prostredníctvom elektronickej služby CUR – na príslušnom tlačive:
 1. Hlásenie o zmene v registrácii vinohradu - po vykonaní každej likvidácie krov.
 2. Hlásenie o vyklčovaní vinohradu - po vykonaní likvidácie celého vinohradu.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (5)

- e) Počas vegetácie vykonávať vlastný pravidelný monitoring cikádky *Scaphoideus titanus*, ktorá je prenášačom GFDP, žltými lepovými doskami. Žlté lepové dosky umiestniť na hostiteľských rastlinách a pri okrajoch vinohradu. O monitoringu viesť evidenciu.
- f) Vykonať ošetrenia rastlín viniča proti cikádke *Scaphoideus titanus* vo vhodnom termíne na základe signalizácie ÚKSÚP **minimálne dvomi postrekmi** autorizovanými POR, v **zamorenej zóne sú potrebné tri ošetrenia**. Listy viniča ošetrené uvedenými prípravkami nesmú byť použité na potravinárske účely. Schéma ochrany a prehľad POR je uvedený v **Prílohe 1** „Schéma ochrany a povolené prípravky na ochranu rastlín proti vektorom“. Zmeny v zozname autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín možno nájsť v informačnom systéme ISPOR na stránke <https://pripravky.uksup.sk/pripravok/search>.

Odporúčame aj ošetrenie okolitých (v bezprostrednej vzdialenosti) hostiteľských rastlín, napríklad plamienok plotný, lieska, vrbá, jelša alebo pajaseň, ktoré môžu byť alternatívnym hostiteľom či zdrojom vektorov (prenášačov).

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (6)

g) Páliť zvyšky viničia po reze viniča v jarnom období. Týmto opatrením sa redukuje samotný potenciálny výskyt GFDP v odrezaných častiach viniča, ale najmä prezimujúce štádiá vektorov. Kombináciou s primeranou chemickou ochranou proti vektorom možno dosiahnuť výrazné zníženie zdrojov nákazy.

• **Podrobnosti a povolenia sú uvedené v akčnom pláne.**

h) Opätovnú výsadbu vinohradov odporúčame vykonať najskôr po 2 rokoch pestovania inej plodiny, ktorá nie je hostiteľom GFDP.

i) Každú novú výsadbu minimálne 6 mesiacov vopred oznámiť na ÚKSÚP e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (7)

- j) Každý predajca viničových sadeníc je povinný oznámiť na ÚKSÚP e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk každú dodávku určenú pre výsadbu nových vinohradov v rámci výsadbových práv alebo reštrukturalizácie vinohradov.
- k) Viničové sadenice použité na novú výsadbu musia byť označené rastlinným pasom.
- l) Pred každou výsadbou zabezpečiť včasný úradný odber vzoriek každej dodávanej dávky prostredníctvom inšpektora ÚKSÚP. Odporúčame vykonať platbu za danú dodávku až po prijatí negatívnych výsledkov rozborov.
- m) Umožniť vzorkovanie všetkých nových výsadiieb inšpektormi ÚKSÚP počas 1. roka po výsadbe a následnému laboratórnemu testovaniu na výskyt GFDP.
- n) Drobnopestovateľom neodporúčame nákup viničových sadeníc cez internet a nákup črepníkových/kontajnerovaných sadeníc.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁŠENOU KARANTÉNOU (8)

Množitel'ské porasty

- V nárazníkovej zóne musia množiteľské porasty viniča spĺňať legislatívne požiadavky rastlinolekárskej legislatívy, pričom každá prihlásená dávka podlieha povinnému vzorkovaniu na diagnostiku GFDP.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU (9)

Verejná zeleň – dôležité pre obce a mestá

Vo verejnej zelene, ktorá sa nachádza vo vzdialenosti do 200 m od vinohradov (obrábaných aj neobrábaných) odporúčame tieto mechanické opatrenia:

- a) Likvidácia inváznej dreviny – pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*),
- b) Likvidácia plamienka plotného (*Clematis vitalba*),
- c) Zákaz výsadby hostiteľských rastlín (*Ailanthus altissima*, *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Clematis vitalba*, *Corylus avellana*, *Salix* sp., okrasné druhy *Vitis* sp.),
- d) Hostiteľské rastliny odporúčame nahradiť inými druhmi drevín.

Chemická ochrana proti vektorom na hostiteľských rastlinách vo verejnej zelene nie je nevyhnutná.

RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA A POVINNOSTI V OBLASTIACH S VYHLÁŠENOU KARANTÉNOU (10)

ZÁKAZY V ZAMORENEJ ZÓNE

- Zakladať a prihlasovať množiteľské porasty viniča a premiestňovanie hostiteľských rastlín mimo zamorenú zónu je zakázané.
- Zákaz výsadby hostiteľských rastlín (*Ailanthus altissima*, *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, *Clematis vitalba*, *Corylus avellana*, *Salix* sp., okrasné druhy *Vitis* sp.).

ODPORÚČANIA PRE OBLASTI BEZ KARANTÉNY (1)

g) **Oznamovacia povinnosť.**

a) Kontrolovať zdravotný stav vinohradov:

- Vykonávať pravidelnú kontrolu zdravotného stavu vinohradov – sledovať príznaky napadnutia: u bielych odrôd žltnutie listov, u červených začervenanie, zvinovanie listov, nedozrievanie bobúľ.
 - ✓ všetky príznakové kry najneskôr do konca vegetácie viditeľne označiť (farbou, páskou a pod.),
 - ✓ na všetkých príznakových kroch odstrániť počas vegetácie všetky zelené letorasty s tým, že tento úkon treba po opätovnom vypučaní zopakovať minimálne ešte dva razy do konca vegetácie.

b) Počas vegetácie vykonávať vlastný pravidelný monitoring cikádky *Scaphoideus titanus*, ktorá je prenášačom GFDP, žltými lepovými doskami. Žlté lepové dosky umiestniť na hostiteľských rastlinách a pri okrajoch vinohradu.

ODPORÚČANIA PRE OBLASTI BEZ KARANTÉNY (2)

c) Vykonať ošetrenia rastlín viniča proti cikádke *Scaphoideus titanus* vo vhodnom termíne na základe signalizácie ÚKSÚP minimálne dvomi postrekmi autorizovanými POR. Listy viniča ošetrené uvedenými prípravkami nesmú byť použité na potravinárske účely.

Odporúčame aj ošetrenie hostiteľských rastlín v bezprostrednej vzdialenosti napríklad plamienok plotný, lieska, vrba, jelša alebo pajaseň, ktoré môžu byť alternatívnym hostiteľom či zdrojom vektorov (prenášačov).

d) Nakupovať iba certifikovaný výsadbový materiál.

e) Spolupracovať s okolitými vinohradníkmi.

f) Zúčastňovať sa školení, sledovať informácie a signalizáciu ÚKSÚP.

g) **Oznamovacia povinnosť.**

Stručný harmonogram úloh pre pestovateľov

Fáza	obdobie	úlohy
Fáza I – prípravná	Pred začiatkom vegetácie	<ul style="list-style-type: none">■ zúčastňovať sa na školeniach,■ objednať leповé dosky,■ likvidácia potvrdených prípadov,■ nové výsadby vopred nahlásiť.
Fáza II – sezóna	1-6 mesiacov Počas vegetácie	<ul style="list-style-type: none">■ kontroly počas vegetácie,■ nahlasovanie podozrení,■ inštalácia leповých dosiek,■ sledovanie signalizácie na ošetrovanie proti vektorom,■ chemické ošetrovanie v nárazníkovej a zamorenej zóne,■ vedenie evidencie POR,■ likvidácia potvrdených prípadov.
Fáza III	Po skončení sezóny – príprava na ďalší rok, znova prechod do fázy I	<ul style="list-style-type: none">■ likvidácia potvrdených prípadov,■ pokračovať v preventívnych opatreniach,■ sledovať aktuálne informácie,■ pripravovať sa na ďalšiu sezónu,■ nahlásiť ÚKSÚP spotrebu POR za príslušný rok.

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (1)

JANUÁR - FEBRUÁR

Cieľ:

Likvidácia prezimujúcich štádií (vajíčok) vektora *Scaphoideus titanus* a príznakových krov viniča.

Čo robiť:

- Zimný rez – **odstránenie všetkých odrezaných častí vrátane celých príznakových krov mimo vinohradu a ich likvidácia spálením na obratiskách.**
- Likvidácia spálením divého viniča a ostatných hostiteľov (plamienok plotný, lieska, vrba, jelša a pajaseň) rastúcich vo vinohrade alebo v bezprostrednej blízkosti.

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (2)

MAREC - APRÍL

Čo robiť:

Likvidácia spálením divého viniča a ostatných hostiteľov (plamienok plotný, lieska, vrbá, jelša a pajaseň) rastúcich vo vinohrade alebo v bezprostrednej blízkosti.

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (3)

MÁJ

Cieľ:

Sledovať výskyt nýmfa *Scaphoideus titanus* a signalizáciu ÚKSÚP.

Čo robiť:

- **Na všetkých príznakových kroch odstrániť všetky zelené letorasty** s tým, že tento úkon treba po opätovnom vypučaní zopakovať minimálne ešte dva razy do konca vegetácie,
- **Monitoring nýmfa** na spodnej strane listov, najmä najstarších spodných listov na letorastoch.
- Vyvesiť **žlté lepové dosky**.
- **Kontrolovať nálet cikád na žltých lepových doskách minimálne 2 razy za týždeň.** Odporúčame viesť písomnú evidenciu týchto pozorovaní.
- V prípade zistenia **nýmfa v štádiu L3, vykonať prvé ošetrovanie** povolenými prípravkami.

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (4)

JÚN

Cieľ:

Aplikácie prípravkov na ochranu rastlín proti vektorom.

Čo robiť:

- Pokračovať v **kontrole náletu cikád na žltých lepových doskách minimálne 2 razy za týždeň**. Odporúčame viesť písomnú evidenciu týchto pozorovaní.
- Podľa vlastného pozorovania alebo podľa signalizácie **vykonať prvé ošetrenie a o 12-14 dní druhé ošetrenie**.
- Pokračovať v **odstraňovaní všetkých zelených letorastov na príznakových kroch**.
- **Viesť evidenciu ošetrení proti cikádam.**

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (5)

JÚL

Cieľ:

Aplikácia prípravkov na ochranu rastlín, objavujú sa prvé príznakové rastliny.

Čo robiť:

- Vykonať **tretie ošetrenie proti vektorom.**
- Pokračovať v **kontrole náletu cikád na žltých lepových doskách minimálne 2 razy za týždeň.** Odporúčame viesť písomnú evidenciu týchto pozorovaní.
- Pokračovať v **odstraňovaní všetkých zelených letorastov na príznakových kroch.**
- **Označovanie príznakových krov s úrodou.**
- **Odstránenie celých silno podozrivých krov.**

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (6)

AUGUST

Čo robiť:

- Pokračovať **v odstraňovaní všetkých zelených letorastov na príznakových krov,**
- **Odstránenie celých silno podozrivých krov.**
- **Označovanie príznakových krov s úrodou.**

SEPTEMBER - OKTÓBER

Čo robiť:

- **Okamžitá likvidácia príznakových krov a označených krov po zbere.**
- **Evidencia zlikvidovaných krov.**

KALENDÁR VÝKONU OPATRENÍ PROTI GFDP (7)

NOVEMBER - DECEMBER

Cieľ:

Zhodnotenie roka a plány na ďalší rok.

Čo robiť:

- **Vyhodnotenie účinnosti zásahov:**
 - ✓ **počty odstránených krov,**
 - ✓ výskyt príznakov,
 - ✓ úroveň výskytu vektora.
- **Optimalizácia budúcich zásahov** – posúdiť možnosť úplnej likvidácie silne napadnutých vinohradov s viac ako 20 % príznakovými krami alebo výsadiieb s opakovaným odstraňovaním viac ako 10 % príznakových krov.

Ochrana proti cikádám

Zlaté žltnutie viniča – schéma ochrany

marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november														
vajíčka			larva			vajíčka																
			dospelc																			
vegetačný pokoj			kvitnutie	nasadzovanie plodov	rast bobúľ		dozrievanie															
	0	0	0	0	1	1	2	2	2	2	3	3	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5

Vysvetlivky:

- 0 štádium vajíčka;
- 1 štádium vajíčka + larvy sa začínajú liahnuť;
- 2 liahnutie lariev + štádium larvy;
- 3 štádium larvy + začína výskyt dospelcov;
- 4 výskyt dospelcov + štádiu larva sa ukončuje;
- 5 výskyt dospelcov (začína štádium vajíčka).

Odporúčania pre aplikáciu:

- **prvé ošetrovanie** je možné vykonať na začiatku vegetácie proti vajíčkam cikády viničovej;
- **hlavné ošetrovanie** vykonajte najmä proti liahnucim sa larvám dvomi aplikáciami s minimálnym odstupom 7 až 14 dní;
- **proti dospelcom** vykonajte minimálne jednu i viac aplikácií podľa výskytu, ošetrovanie vykonajte podľa signalizácie alebo monitoringu výskytu dospelcov žltými lepovými doskami;
- v prípade nedostatočnej účinnosti aplikujte prípravky v tank-mix kombinácii, každý prípravok s inou účinnou látkou;
- striedajte prípravky s rôznymi účinnými látkami v následných ošetreniach i s rozdielnym mechanizmom účinku

Nechemické metódy

- elektromagnetické vibračné zariadenia na mätenie samcov proti ich páreniu
- tepelné ošetrenie rozmnožovacieho materiálu – 45 minút v 50°C teplej vode

Fenologické fázy – BBCH kódy

Fenologické fázy (rastové štádiá) viniča
(Lorenz et al. 1994)

grafické zobrazenie	kód podľa BBCH	popis fenofázy
Základné rastové štádium 0: vývoj púčika a pučanie		
	00	Zimný odpočinok (dormancia): zimné púčiky sú uzavreté do šupín, farba svetlo alebo tmavohnedá podľa odrody, púčikové listene menej alebo viac zatvorené (podľa odrody).
	01	Začiatok napučievania (nalievania) púčikov: púčiky začínajú do strán vytláčať púčikové listene, ale sú uzatvorené v šupinách.
	03	Koniec napučievania (nalievania) púčikov: púčiky zdurené, ale ešte nie sú viditeľné zelené časti.
	05	„Plstnaté“ štádium, hnedé chlčky (vatička) jasne viditeľné.
	07	Začiatok pučania púčikov: zelené špičky letorastov sú už viditeľné.
	08	Pučanie púčikov: zelené špičky letorastov jasne viditeľné.
Základné rastové štádium 1: vývoj listov		
	11	1. list vyvinutý a letorast sa sústavne predlžuje.
	12	2 listy vyvinuté.
	13	3 listy vyvinuté.
	14	4 listy vyvinuté.
	15	5 listov vyvinutých.
	16	6 listov vyvinutých.
	17	7 listov vyvinutých.
	18	8 listov vyvinutých.
	19	9 a viac listov vyvinutých.

Zoznam autorizovaných (povolených) prípravkov na ochranu rastlín vo veľkospotrebitel'skom balení vo viniči proti cikádam (k.1.11.2025)

+

Prípravok	Účinná látka	Spôsob účinku	Skupina rezistencie	Maximálny počet ošetrení /intervalu	Ochranná doba	Poradie ošetrení, cikáda vlnicova vo vývojovom štádiu					BBCH		
						0. vajíčko	1. vajíčko + larvy (začínajú)	2. larvy	3. larvy + dospelce (začínajú)	4. dospelce + larva (konče)	5. dospelce + (vajíčko)	Kódo	Text
EXIREL (ŠH)	cyantraniliprole	kontaktný a požerový	28	2-/7-14 dní	10	áno	áno	0	0	0	áno najmä proti vajíckam	71-85	od začiatku vývoja plodov po fázu mäknutia bobúľ
CYPERFOR-100-EW, SHERPA-100-EW	cypermethrin	dotykový a požerový	3A	2-/21 dní	14	0	áno	0	áno	áno	áno	53-57 a 73-85	metlina jasne viditeľná až do štádia keď je metlina celkom vyvinutá a kvety sú oddelené a neskôr od štádia začiatku ovisania strapca (BBCH 73) do štádia mäknutia bobúľ
FLIPPER (EKO, ŠH)	Fatty acids C7-C20	kontaktný	-	5-/neurčený	1	áno	áno	áno	áno	áno	áno	17-89	Od štádia 7 listov do štádia, keď sú bobule zrelé pre zber
SIVANTO-ENERGY	flupyradifurone + deltamethrin	systémový, kontaktný a požerový	4D+3A	2-/14 dní	14	0	áno najmä proti larvám	áno	áno	áno	áno najmä proti dospelcom	57-59 a 70-81	od celkom vyvinutej metliny po koniec vývoja súkvetia a od začiatku vývoja plodov po začiatok zretia
SIVANTO-PRIME (ŠH)	flupyradifurone	systémový	4D	1	14	0	áno najmä proti larvám	áno	áno	áno	Áno	57-81	od rastovej fázy celkom vyvinutej metliny do začiatku zretia bobúľ
MAVRIK, FLUNAT-I, TAUFLO-240	tau-Fluvalinate	kontaktný a požerový	3A	2-/14 dní	21	0	0	áno	áno	áno	Áno	56-85	od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ
KARATE-ZEON-5-CS, KUSTI, NINJA-ZEON-5-CS, SENTINEL, VAZTAK-PRO	lambda-cyhalothrin	dotykový a požerový + repelentný účinok	3A	2-/10 dní	7	0	0	0	0	áno	áno	56-85 (pri výskyte)	od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ

Zlom sekcie (priebežne)

Vysvetlivky:

ŠH – prípravok povolený v šetrnom hospodárení;

EKO – prípravok povolený v ekologickom poľnohospodárstve + treba sledovať výnimky vydané MPRV-SR

0 štádium vajíčka;

1 štádium vajíčka + larvy sa začínajú liahnuť;

2 liahnutie lariev + štádium larvy;

3 štádium lariev + začína výskyt dospelcov;

4 výskyt dospelcov + štádium larvy sa ukončuje;

5 výskyt dospelcov (začína štádium vajíčka). Zlom sekcie (priebežne)

Zoznam autorizovaných (povolených) prípravkov na ochranu rastlín v malospotrebiteľskom balení vo viniči proti cikádám (k 1.11.2025)

Prípravok	Účinná látka	Spôsob účinku	Skupina rezistencie	Maximálny počet ošetrení /intervalo	Ochranná doba	Poradie ošetrení, cikáda viničová vo vývojom štádiu					BBCH		
						0. vajíčko	1. vajíčko + larvy (začínajú)	2. larvy	3. larvy + dospelce (začínajú)	4. dospelce + larva (končí)	5. dospelce + (vajíčko)	Kódo	Texto
EXIREL	cyantraniliprole	kontaktný a požerový	28	2-10 dní	10	áno	áno	o	o	o	áno - najmä proti vajíčkam	71-85	od začiatku vývoja plodu po fázu mäknutia bobúľ
SANIUM-SYSTEM	flupyradifurone	systémový (pôsobí kontaktno a požerovo)	4D	2-14 dní	14	o	áno - najmä proti larvám	áno	áno	áno	áno	57-81	metlina úplne vyvinutá až po začiatok zretia
SANIUM-ULTRA-SYSTEM	flupyradifurone		4D	2-14 dní	14	o	áno - najmä proti larvám	áno	áno	áno	áno	57-81	metlina úplne vyvinutá až po začiatok zretia
SANIUM-AL	flupyradifurone		4D	2-14 dní	14	o	áno - najmä proti larvám	áno	áno	áno	áno	71-81	od začiatku vývoja plodu do rastového štádia začiatku zretia bobúľ
SANIUM-ULTRA-SYSTEM-AL	flupyradifurone		4D	2-14 dní	14	o	áno - najmä proti larvám	áno	áno	áno	áno	71-81	od začiatku vývoja plodu do rastového štádia začiatku zretia bobúľ
MAVRIK	tau-Fluvalinate	kontaktný a požerový	3A	2-14 dní	60	o	o	áno	áno	áno	áno	56-85	od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ
KARATE-ZEON-5-CS	lambda-cyhalothrin	dotykový a požerový + repelentný účinok	3A	2-12 dní	35	o	o	o	o	áno	áno	56-85	od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ

¶

Vysvetlivky:¶

- 0 štádium vajíčka;¶
- 1 štádium vajíčka + larvy sa začínajú liahnúť;¶
- 2 liahnutie lariev + štádium larvy;¶
- 3 štádium lariev + začína výskyt dospelcov;¶
- 4 výskyt dospelcov + štádium larvy sa ukončuje;¶
- 5 výskyt dospelcov (začína štádium vajíčka).¶

Spotreba insekticídov vo vinohradoch 2023

prípravok	Slovensko	BA kraj	TT kraj	NR kraj	BB kraj	KE kraj	Slovensko	BA kraj	TT kraj	NR kraj	BB kraj	KE kraj
	celková spotreba						ošetrené hektáre					
CORAGEN 20 SC	1	1	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0
DECIS EW 50	28	0	0	28	0	0	138	0	0	138	0	0
DINASTIA	20	0	0	20	0	0	100	0	0	100	0	0
EXIREL	114	5	4	105	0	0	123	7	7	109	0	0
HARPUN	168	95	33	40	0	0	210	126	44	40	0	0
KARATE ZEON 5 CS	5	0	5	0	0	0	15	0	15	0	0	0
LEPINOX PLUS	164	164	0	0	0	0	164	164	0	0	0	0
MADEX TOP	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0
MAVRIK	11	0	0	5	1	5	45	0	0	10	3	33
MAVRIK 2 F	5	0	0	5	0	0	19	0	0	19	0	0
MOVENTO 100 SC	1	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0
NISSORUN 10WP	26	0	0	12	14	0	36	0	0	20	16	0
NISSORUN 25 SC	3	0	0	0	3	0	4	0	0	0	4	0
ORTUS 5SC	257	2	13	237	2	4	268	2	13	248	2	4
PYREGARD	79	79	0	0	0	0	105	105	0	0	0	0
SIVANTO PRIME	25	14	2	9	0	0	49	28	4	17	0	0
SPINTOR	35	12	4	11	1	8	109	40	9	27	3	31
VAZTAK PRO	13	0	0	13	0	0	85	0	0	85	0	0
SPOLU							1 480	478	94	815	28	68
SPOLU							441					

Prípravky v šetrnom hospodárení

Kvôli zmene vyhlasovania karantény a zamorenej a nárazníkovej zóny pre zlaté žltnutie viniča od septembra 2025 navrhujeme pre rok 2026 nasledovnú zmenu:

- V prípade vyhlásenia karantény verejnou vyhláškou príslušným okresným úradom a určenia povinností v zamorenej a nárazníkovej zóne z dôvodu potvrdeného výskytu zlatého žltnutia viniča (Grapevine flavescence dorée phytoplasma) sa prijímajú opatrenia podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov vrátane ošetrovania prípravkami na ochranu rastlín autorizovanými alebo povolenými na ošetrovanie proti vektoru zlatého žltnutia viniča, pričom sa povoľujú maximálne 2 ošetrovania prípravkami na ochranu rastlín s obsahom účinných látok uvedených v zozname C.

EXIREL (aj MB, 1)

- Cyantraniliprole
- pôsobí ako kontaktný a požerový jed
- účinkuje ovicídne a ovi-larvicídne a ničí všetky larválne štádia a dospelých jedincov
- **ometanie kmienkov**
- cikádky
- 0,72-0,9 l/ha
- Maximálny počet aplikácií: 2x
- Interval medzi aplikáciami: 7-14 dní
- Dávka vody: 500-1200 l / ha.
- Ošetrujte postrekom **na začiatku kladenia vajíčok pred výskytom prvých lariev v rastovom štádiu od začiatku vývoja plodov po fázu mäknutia bobúľ (BBCH 71-85).**

EXIREL (aj MB, 2)

- SPe8 - Nebezpečný pre včely. Neaplikujte na porasty v čase kvetu. Pred aplikáciou zabezpečte, aby v ošetrovanom poraste neboli kvitnúce buriny. Aplikujte iba po ukončení denného letu včiel, vo večerných hodinách, najneskôr do 23-ej hodiny príslušného dňa.
- SPe3 - Vinič: Z dôvodu ochrany necielených článkonožcov udržiavajte medzi ošetrovanou plochou a neobhospodarovanou zónou ochranný pás zeme v dĺžke 10 m, pri 25 % redukcii úletu 5 m a pri 75 % redukcii úletu 3 m.
- Vo1 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy mimoriadne jedovatý.
- Vč2 - Prípravok pre včely škodlivý. Prípravok je pre populácie *Typhlodromus pyri* a *Chrysoperia carnea* s prijateľným rizikom. Prípravok je škodlivý pre populácie *Coccinella septampunctata* a *Aphidius rhopalosiphi*.
- Použitie prípravku pred kvitnutím a počas kvitnutia predstavuje pre včely neprijateľné riziko, preto je potrebné obmedziť použitie prípravku iba na obdobie po ukončení kvitnutia ovocných stromov a viniča.

FLIPPER

- účinná látka Fatty acids C7-C20 (C7 – C20 mastné kyseliny)
- pôsobí ako kontaktný jed
- na vajíčka, čerstvo vyliahnutých a dospelých škodcov
- Proti cikáde viničovej
- Dávka 1-2 % (max. 10 l/ha)
- Dávka vody: 300-1600 l/ha
- Maximálny počet aplikácií v plodine: 4-x za rok
- Interval medzi aplikáciami 7 dní
- **Od štádia 7 listov do štádia, keď sú bobule zrelé pre zber. (BBCH 17-89)**
- Ochranná doba: 1 deň.
- Vo2 Pre ryby a ostatné vodné organizmy jedovatý.
- Vč3 Prípravok pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie. Prípravok je pre populácie *Aphidius rhopalosiphi*, *Typhlodromus pyri* a *Chrysoperla carnea* s prijateľným rizikom.
- Tento prípravok môže byť škodlivý pre populácie užitočných článkonožcov používané v integrovanej ochrane rastlín proti škodcom (IPM). Ohľadom informácií o bezpečnosti použitia tohto prípravku v kombinácií s použitím konkrétneho druhu užitočného článkonožca sa obráťte na svojho dodávateľa.
- aj v EKO vinohradoch

SHERPA 100 EW a CYPERFOR 100 EW (1)

- Cypermethrin
- pôsobí ako dotykový a požerový jed
- **Mulčovať pred použitím akýchkoľvek insekticídov počas vegetácie!**
- cikádky
- Dávka 0,17 l / 10 000 m² LWA (leaf wall area = plocha listovej steny)
 - prepočet LWA: ošetrená výška koruny (m) x 2 x 10 000m² / šírka medziriadkov, napr. 1 m x 2 x 10 000 m² / 2 m = 10 000 m²
- Dávka vody: 300-500 l/ha
- Max. počet aplikácií v plodine: 2x – interval medzi aplikáciami 21 dní
- Aplikujte od štádia, keď je metlina jasne viditeľná až do štádia keď je metlina celkom vyvinutá a kvety sú oddelené (BBCH 53 – BBCH 57), neskôr od štádia začiatku ovisania strapca (BBCH 73) do štádia mäknutia bobúľ (BBCH 85).

SHERPA 100 EW a CYPERFOR 100 EW (2)

- SPe8 - Nebezpečný pre včely. Z dôvodu ochrany včiel a iného opel'ujúceho hmyzu neaplikujte na plodiny v čase kvetu. Neaplikujte, keď sa v ošetrovanom poraste nachádzajú kvitnúce buriny. Nepoužívajte na miestach, kde včely vyhl'adávajú potravu. Aplikujte po ukončení letu včiel vo večerných hodinách.
- Z1 - Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá zvlášť nebezpečný, osobitne pre prežúvavce.
- Vo1 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy mimoriadne jedovatý.
- Vč1 - Prípravok pre včely jedovatý. Prípravok je jedovatý pre populácie *Typhlodromus pyri*, populácie ďalších relevantných dravých roztočov a pavúkov a populácie relevantného užitočného hmyzu.

SIVANTO ENERGY (1)

- Deltamethrin + Flupyradifurone
- pôsobí systémovo, kontaktne a požerovo
- cikáda viničová
- 0,4 l/ha
- Množstvo vody: 100-1200 l/ha
- Max. počet aplikácií: 2x
- Min. interval medzi aplikáciami: 14 dní
- Prípravok aplikujte podľa signalizácie alebo pri zistení výskytu **v rastovom štádiu od celkom vyvinutej metliny po koniec vývoja súkvetia (BBCH 57-59) a od začiatku vývoja plodov po začiatok zretia (BBCH 70-81).**
- Aplikácia musí byť vykonaná najneskôr 10 dní pred začiatkom fázy kvitnutia plodiny. Po fáze kvitnutia je aplikácia opäť možná.
- Listy viniča ošetrené prípravkom SIVANTO ENERGY nesmú byť použité na potravinárske a ani na kŕmne účely.
- Použitie na vinič sa nevzťahuje na produkciu samotných hroznových semien, či už za účelom produkcie oleja, múky alebo iných produktov z nich.

SIVANTO ENERGY (2)

- Z1 - Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá zvlášť nebezpečný osobitne pre prežúvavce.
- Vo1 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy mimoriadne jedovatý.
- Vč2 - Prípravok pre včely škodlivý. Prípravok pre necieľové článkonožce škodlivý.
- SPe8 - Nebezpečný pre včely. Z dôvodu ochrany včiel a iného opel'ujúceho hmyzu neaplikujte na plodiny v letovom čase včiel, aplikujte vo večerných hodinách. Zabezpečte, aby nedošlo k úletu postrekovanej kvapaliny na necieľový kvitnúci porast. Neaplikujte, keď sa v poraste nachádzajú kvitnúce buriny. Nepoužívajte, keď sa v okolí nachádzajú včely. Prípravok nie je možné aplikovať na rastliny pokryté medovicou.

SIVANTO PRIME

(MB - SANIUM SYSTEM, SANIUM ULTRA SYSTEM, SANIUM AL (bez riedenia)

- Flupyradifurone **a SANIUM ULTRA SYSTEM AL (bez riedenia)**
- pôsobí systémovo
- cikádky
- 0,5 l/ha
- Dávka vody: 400 – 1000 l/ha.
- Maximálny počet aplikácií: 1x za rok.
- Prípravok aplikujte podľa signalizácie **od rastovej fázy celkom vyvinutej metliny do začiatku zretia bobúl' (BBCH 57 – 81).**
- Vo2 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy jedovatý.
- Vč2 - Prípravok pre včely škodlivý. Prípravok je pre necieľové článkonožce škodlivý.
- SPe1 - Z dôvodu ochrany podzemnej vody pri aplikácii na jabloň (v max. dávke 1 x 0,2 l/ha/m výšky olistenej koruny a v max. dávke 1 x 0,3 l/ha/m výšky olistenej koruny – max. 2 m výška koruny), na hrušku (v max. dávke 1 x 0,3 l/ha/m výšky olistenej koruny – max. 2 m výška koruny) a na **vinič** a šalát (poľné podmienky), **nepoužívajte tento, alebo iný prípravok obsahujúci účinnú látku flupyradifurone, viac ako 1 x za 3 roky na rovnakom pozemku.**
- SPe8 - Nebezpečný pre včely. Z dôvodu ochrany včiel a iného opelujúceho hmyzu neaplikujte na kvitnúce plodiny, rastliny či buriny. Prípravok aplikujte mimo letového času včiel, vo večerných hodinách. Nepoužívajte, keď sa v okolí nachádzajú včely. Zabezpečte, aby nedošlo k úletu postrekovej kvapaliny na necieľový kvitnuci porast. Pred aplikáciou prípravku odstráňte kvitnúce rastliny z podrastu jadrovín a viniča.

MAVRIK (aj MB), FLUNAT-I, TAUFLO 240

- Účinná látka Tau-fluvalinate
- Pôsobí ako kontaktný a požerový jed
- Proti cikáde viničovej
- Dávka 0,05 %
- Dávka vody: 800-1000 l/ha
- Maximálny počet aplikácií v plodine: 2-x za rok
- Interval medzi aplikáciami 14 dní
- **Ošetrujte od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ (BBCH 56-85).**
- Aplikujte len v mimoletovom čase včiel!
- Neošetrujte rastliny za horúceho a slnečného počasia.
- Vo1 Pre ryby a ostatné vodné organizmy mimoriadne jedovatý.
- Vč2 Prípravok je pre užitočné článkonožce škodlivý. Pre minimalizáciu rizika pre užitočné článkonožce dodržujte ochrannú zónu 5 m od neošetrovanej plochy.
- Vč3 Prípravok pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie. Prípravok je pre populácie užitočných článkonožcov škodlivý.

KARATE ZEON 5 CS (aj MB), KUSTI, NINJA ZEON 5 CS, SENTINEL a VAZTAK PRO (1)

- lambda-Cyhalothrin
- pôsobí ako dotykový a požerový jed + repelentný účinok
- drozofila japonská, cikáda viničová (*Scaphoideus titanus*)
- 0,15 l/ha
- Aplikujte **pri výskyte škodlivého činiteľa**, resp. pri prekročení jeho prahu škodlivosti, alebo na základe signalizácie. BBCH 56-85
- Dávka vody 800-1000 l/ha. Aplikujte prípravok vo viniči maximálne 2x za vegetačnú sezónu v intervale min. 10 dní.
- Listy viniča ošetrené nesmú byť použité na potravinárske účely!

KARATE ZEON 5 CS (aj MB), KUSTI, NINJA ZEON 5 CS, SENTINEL a VAZTAK PRO (2)

- SPe3 - Vinič, ovocné kry: Z dôvodu ochrany necielených článkonožcov udržiavajte medzi ošetrovanou plochou a neobhospodarovanou zónou ochranný pás zeme v dĺžke 10 m (so 75 % redukciou úletu 5 m a s 90 % redukciou 3 m).
- SPe8 - Nebezpečný pre včely. Z dôvodu ochrany včiel a iného opel'ujúceho hmyzu, neaplikujte na poľné plodiny, stromy, kry a iné rastliny v čase kvetu a pri výskyte medovice. Neaplikujte, keď sa v poraste nachádzajú kvitnúce buriny. Aplikujte po ukončení letu včiel vo večerných hodinách.
- Z1 - Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá zvlášť nebezpečný (osobitne pre prežúvavce).
- Vo1 - Pre ryby a ostatné vodné živočíchy mimoriadne jedovatý.
- Vč2 - Prípravok je pre včely škodlivý.
- Vč1 - Prípravok je jedovatý pre populácie *Aphidius rhopalosiphi*, *Typhlodromus pyri*, *Aleochara bilineata*, *Chrysoperla carnea*, *Orius insidiosus* a populácie ďalších druhov relevantných užitočných článkonožcov.

PYREGARD (na výnimku MPRV SR)

- naposledy 25.3.-22.7.2025
- pyrethríny
- pôsobí ako dotykový a požerový jed
- *Scaphoideus titanus*
- 0,75 l/ha
- Dávka vody: 800 – 1000 l/ha.
- Maximálny počet aplikácií: 2x za rok.
- Interval medzi aplikáciami: 7-10 dní.
- Ochranná lehota - AT
- **BBCH 71-79** (v rastovom štádiu od začiatku vývoja plodov po fázu, keď sa väčšina bobúľ dotýka)
- Aplikujte navečer a pri nižších teplotách. Použite dostatočný objem vody a tlak tak, aby boli rastliny dobre pokryté postrekom, predovšetkým spodná strana listov.
- aj v EKO vinohradoch

MOVENTO 100 SC – nepovolený od 30.10.2025!

- v Českej republike
- u nás proti voške viničovej

Prípravok nepovolený proti cikádám - SPINTOR

- spinosad
- pôsobí ako dotykový a požerový jed
- rezistencia doposiaľ nezaznamenaná
- **obaľovače**
- 0,2-0,4 l/ha
- na začiatku liahnutia húseníc
- Dávka vody 400-600 l/ha. Aplikujte prípravok vo viniči maximálne 2x za vegetačnú sezónu.
- Z1 - Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá zvlášť nebezpečný (osobitne pre prežúvavce).
- Vo2 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy jedovatý!
- Vč2 - Prípravok pre včely škodlivý.

Prípravok nepovolený proti cikádám - NEEMAZAL-T/S

- azadirachtin
- lokálne systémový, požerový jed
- vošky
- 3,0 l/ha
- Aplikujte maximálne do rastového štádia začiatku kvitnutia, 10 % kvetných čiapočiek opadaných (do BBCH 61).
- Dávka vody 400-800 l/ha. Aplikujte prípravok vo viniči maximálne 2x za vegetačnú sezónu v intervale 7-14 dní.
- Vo2 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy jedovatý.
- V3 - Riziko prípravku je prijateľné pre dažďovky a iné pôdne makroorganizmy.
- Vč3 - Prípravok pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie. Prípravok je mierne škodlivý pre populácie *Typhlodromus pyri*, *Phytoseiulus persimilis*, *Encarsia formosa* a *Aphidius rhopalosiphi*. Prípravok je škodlivý pre populácie *Amblyseius cucumeris*, *Coccinella septempunctata*, *Chrysoperla carnea*, *Episyrphus balbeatus*.

Prípravok nepovolený proti cikádám - HARPUN

- pyriproxifen
- ovicídny a larvicídny účinok
- **štitničky, puklice a červce**
- 0,5-0,75 l/ha (+ olej)
- najneskôr pred kvitnutím
- Dávka vody 500-1000 l/ha. Aplikujte prípravok vo viniči maximálne 1x za vegetačnú sezónu.
- Vo2 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy jedovatý.
- V3 - Riziko prípravku je prijateľné pre dažďovky a iné pôdne makroorganizmy.
- Vč3 - Prípravok pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie. Prípravok je škodlivý pre populácie *Typhlodromus pyri*. Prípravok je pre populácie *Orius laevigatus* s prijateľným rizikom. Prípravok je škodlivý pre čmeliaky používané v skleníkoch na opel'ovanie rastlín.

Prípravok nepovolený proti cikádám - OROGANIC (MB – PREV-GOLD GARDEN)

- pomarančový olej
- kontaktný (vysušenie)
- **pleseň sivá, múčnatka viniča**
- 0,6 % (max. 6,4 l/ha)
- Pleseň sivá - aplikujte maximálne 3 ošetrenia v 3-7 dňových intervaloch od rastovej fázy začiatku zretia bobúľ, bobule sa začínajú ľahko zafarbovať až do rastovej fázy zrelých strapcov vhodných pre zber BBCH 81 - 89 (august až október). Začnite ošetrovať ihneď po objavení prvých príznakov.
- Múčnatka viniča - aplikujte maximálne 9 ošetrení v 7-dňových intervaloch od rastovej fázy jasne viditeľnej metliny až do rastovej fázy začiatku zretia bobúľ, bobule sa začínajú ľahko zafarbovať BBCH 53 - 81 (máj až august). Začnite ošetrovať ihneď po objavení prvých príznakov.
- Vo3 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy slabo jedovatý.
- Vč2 - Prípravok pre včely škodlivý. Prípravok je škodlivý pre populácie *Typhlodromus pyri* a *Aphidius rhopalosiphi*.

Prípravky MB nepovolené proti cikádám - SANIUM ULTRA (a SANIUM ULTRA AL)

- deltamethrin
- kontaktný a požerový jed, nie je systémový, má čiastočný repelentný účinok
- **obaľovače**
- 6,0-7,5 ml/ 10 l vody
- aplikujte na mladé larvy podľa signalizácie alebo pri zistení výskytu **v rastovom štádiu od celkom vyvinutej metliny po koniec vývoja súkvetia (BBCH 57-59) a od začiatku vývoja plodov po začiatok zretia (BBCH 70-81) maximálne 1-x za vegetáciu**
- Z1 - Pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá zvlášť nebezpečný osobitne pre prežúvavce.
- Vo1 - Pre ryby a ostatné vodné organizmy mimoriadne jedovatý.
- V3 - Riziko prípravku je prijateľné pre dažďovky a iné pôdne makroorganizmy.
- Vč3 - Prípravok pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie.
- Nebezpečný pre včely. Neaplikujte na kvitnúce rastliny a dreviny s výskytom medovice v letovej dobe včiel. Je možné ho aplikovať po ukončení denného letu včiel, a to najneskôr do 23. hodiny. Prípravok je pre populácie *Typhlodromus pyri* toxický, preto jeho použitie v systémoch biologickej ochrany nie je možné.

Pomocný prípravok nepovolený proti cikádám - FLUENCY FP 24003

- kaolín a zmes ílovitých minerálov a oxidu titaničitého
- **Všetky plodiny, ale na zlepšenie technologických vlastností osiva (k moridlám)!**
- dávka neurčená
- počet ošetrení neurčený

Ďalšie prípravky - hnojivo BorOil

- bóretanolamín a terpény
- narúša povrch tela hmyzu a následné zadusenie
- 3,0-5,0 l/ha
- maximálne 2-3 ošetrenia

Ďalšie prípravky - hnojivo FerrumOil

- železo, oxid horečnatý, dusík a terpény
- narúša povrch tela hmyzu a následné zadusenie
- 3,0-8,0 l/ha
- maximálne 2-3 ošetrenia

Ďalšie prípravky - **EQUISETUM plus**

- je to základná látka
 - vodný extrakt z prasličky roľnej a melasa (1,3 % oxidu kreničitého)
 - spevňuje rastlinné tkanivá
 - zvyšuje odolnosť rastlín proti chorobám a hmyzu
 - 0,5-2,0 l/ha
 - maximálne 5 ošetrení
-
- **RUINEX** – urýchľuje rozklad drevnej hmoty

Sumárny prehľad prípravkov

Prípravok (ošetrenie č.)	Účinná látka	Rastová fáza (BBCH)	Spôsob účinku	Obdobie (orientačne)
SIVANTO PRIME (MB - SANIUM-y) (1,2)	flupyradifurone	od rastovej fázy celkom vyvinutej metliny, do začiatku zretia bobúľ (BBCH 57 – 81)	pôsobí systémovo (nymfy)	máj až júl
SIVANTO ENERGY (1,2)	deltamethrin + flupyradifurone	celkom vyvinutá metlina po koniec vývoja súkvetia (BBCH 57-59) a od začiatku vývoja plodov po začiatok zretia (BBCH 70-81)	pôsobí systémovo, kontaktne a požerovo (nymfy)	máj a polovica júna až júl
MAVRIK (aj MB), FLUNAT-I, TAUFLO 240 (1,2)	tau-fluvalinate	Ošetríte od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ (BBCH 56-85).	Pôsobí ako kontaktný a požerový jed (nymfy, dospelce)	máj - august
EXIREL (aj MB) (1,2)	cyantranilprole	na začiatku kladenia vajíčok pred výskytom prvých lariiev, v rastovom štádiu od začiatku vývoja plodov po fázu mäknutia bobúľ (BBCH 71-85)	pôsobí ako kontaktný a požerový jed, účinkuje ovicídne a ovi-larvicídne a ničí všetky larválne štádia a dospelých jedincov (vajíčka, nymfy, dospelce)	polovica júna – august
FLIPPER (1,2,3)	fatty acids C7-C20 (C7 – C20 mastné kyseliny)	Od štádia 7 listov do štádia, keď sú bobule zrelé pre zber. (BBCH 17-89)	pôsobí ako kontaktný jed (vajíčka, nymfy, dospelce)	máj - október
SHERPA 100 EW, CYPERFOR 100 EW (2,3)	cypermethrin	metlina jasne viditeľná až do štádia keď je metlina celkom vyvinutá a kvety sú oddelené (BBCH 53 – BBCH 57), neskôr od štádia začiatku ovísania strapca (BBCH 73) do štádia mäknutia bobúľ (BBCH 85)	pôsobí ako dotykový a požerový jed (nymfy, dospelce)	prvá polovica mája a júl až august
KARATE ZEON 5 CS (aj MB), KUSTI, NINJA ZEON 5 CS, SENTINEL, VAZTAK PRO (2.3)	lambda-Cyhalothrin	pri výskyte škodlivého činiteľa	pôsobí ako dotykový a požerový jed (dospelce)	júl až august
PYREGARD (2.3)	pyrethríny	v rastovom štádiu od začiatku vývoja plodov po fázu, keď sa väčšina bobúľ dotýka (BBCH 71-79)	pôsobí ako dotykový a požerový jed (dospelce)	júl až august

Súhrn opatrení

- pálenie všetkých odstránených drevnatých častí viniča (**spaľovne**)
- kontrola zdravotného stavu počas celého roka
- počas vegetácie označovanie príznakových krov, ktoré treba zlikvidovať najneskôr po zbere
- počas vegetácie zo silne príznakových krov odstrániť všetky letorasty
- monitoring cikád v období výskytu lariev
- **Mulčovanie pred použitím insekticídov!!!**
- **chemická ochrana – od poslednej dekády mája SIVANTO ENERGY (SIVANTO PRIME možno iba raz za vegetáciu, SANIUM 2-krát) s odstupom 10-14 dní, MAVRIK po ďalších 14-28 dňoch, prípadne ešte ďalší postrek KARATE ZEON 5 SC**
- **postrekovať od neskoršieho popoludnia do „zotmenia“**
- monitoring cikád žltými lepovými doskami (jún až september, 3 ks/ha, kontrola minimálne raz za týždeň)
- nové výsadby po 2 rokoch
- viničové sadenice musia byť označené rastlinným pasom

Len spoločne dokážeme situáciu zvládnuť

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ